

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

STUNDENS
BARN

DIKTER

AF

KARL JOHAN

Allmänna Sektionen

Litt.

Sv.

44
4383

George Graupelt
8/11

[Max Brook]

STUNDENS BARN.

En samling Dikter

af

Karl Johan. [*pseud.*]

Helsingfors, P. H. Beijer, 1884.

STUNDENS BARK

En samling

Eni Johan

Helsingfors,

Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri,

1884.

FÖRORD.

Den lilla diktsamling, som härmed offentliggöres, har ursprungligen varit ämnad, såsom ock flere däri ingående stycken vittna om, uteslutande för familje- och vänkretsen. På fleres enträgna begäran och uppmaning har beslutet fattats om dess publicerande. — Detta förstlingsarbete, som således uppträder utan alla anspråk, är den synliga följden af ett tillfredsstäldt begär att få högt ut säga sina tankar, en glimt af den poetiska sinnestämning, som hos hvarje ungdom vaknar till lif i glädjens och lyckans sköte. Om författaren begått ett fel i att gifva den ett uttryck i efterföljande sånger eller ej, därom må läsaren välvilligt döma.

Författaren.

The following is a list of the names of the persons who have been admitted to the membership of the Society since the last meeting. The names are given in alphabetical order of their surnames. The names of the persons who have been admitted to the membership of the Society since the last meeting are given in alphabetical order of their surnames.

Originalitet.

våra dagar det ej sig lönar,
Att ens försöka med poesi,
Ty ringa framgång försöket röner,
Om ej det finn's något nytt däri.

Jag minn's den tid, då man visste skatta
Den sång, som tolkade hjärtats språk.
Och nu man skulle försmädligt skratta
Och rynka näsan åt sådant pjåk. —

Nej, något nytt, som ej förr sett dagen,
Fast lögn och uselhet bor däri,
Ett hån mot sanningen, sedelagen,
Det blott är nutidens poesi.

Och om ock sanningen stundom hyllas;
Från smuts och elände sök's den opp,
Och läsar'n själf mången gång förbryllas
Och midt i läsningen tänker stopp.

Men ingen vågar, att öppet trotsa
Den skefva smak, som vår samtid har.
Man skriker med och får vackert låtsa,
Som om den vägen till målet bar.

Väl fordrar sanning i ljuset ställas,
Om ock den visar oss skuggor blott;
Men aldrig må väl det domslut fällas,
Att sådan uppgift blir sångens lott.

Jag kan ej tänka mig skalden sjunga
Om alt, hvad svart han i lifvet ser,
Nej, om det goda, det evigt unga,
Om alt det sköna, som mot oss ler.

Fritt må man svara, att nu för tiden
I stoftet trampas alt skönt och godt;
Det är, att skåda sin tid förvriden,
Det är ett fel uti ögat blott.

1884.

Ditt öga.

I ditt oskuldsfulla öga
Har jag ofta skådat in,
Och en bild utaf det höga
Fann jag uti blicken din.
Klar den var, som källans våg,
Växlande, som molnens tåg,
Ömsom alvarsam och glädttig.
Speglande i alt din håg.

Mången gång jag såg den stråla
Passionerad, djärf och varm,
Och en rodnad syntes måla
Kind och öra, hals och barm.
Det var *då*, du tjuste mig,
Då, jag lärde älska dig,
Se i dig min högsta sällhet
Uppå lifvets bittra stig.

Ditt öga.

Stundom var den kall och mulen
Såsom isig vinternatt,
Stundom bäfvande, förstulen,
Stundom log den ljuft och gladt.
Lika älsklig dock den var,
Ty ditt milda ögonpar
Kunde intet moln fördunkla,
Så att glansen ej blef kvar.

O, jag ville ständigt skåda
I dess himlar, atsurblå.
Kyssa tåren från dem båda,
Kyssa leendet därpå.
Ty den eld, i blicken glöder,
Tränger i mitt hjärta in,
Och en häftig längtan föder.
Hjärtat suckar blott: „blif min!“

Till våren.

Välkommen åter unga vår
Med rosor på din kind,
Och sippan i ditt ljusa hår,
Som fladdrar lätt för vind.
Välkommen till vår frusna pol!
Välkommen med din varma sol!

När drifvan låg, så hvit och kall,
På blad och blommor små,
Och tystnat hade böljors svall,
Och fogelns drill också,
Jag tänkte: „vore våren här“,
Och satt vid boken tyst och tvär.

Så kom den dag, då snön smalt bort,
Och fri blef fångslad våg.

Till våren.

Då nordens vår, om än så kort,
Spred glädje i hvar håg.
I purpursky, med rosor strödd,
Blef nordens sköna vårdröm född.

Ren vårens himmel var så blå,
Som ögat af min vän.
Sin gröna dräkt tog skogen på,
Och blomman log igen.
Då blef min stugas värld för trång,
Jag ville ut till fogelns sång.

Välkommen åter unga vår
Med rosor på din kind,
Och sippor i ditt ljusa hår
Som fladdrar lätt för vind.
Välkommen till vår frusna pol!
Välkommen med din varma sol!

Ut, ut!

Rom ut i det fria
Till lek och till dans!
Pedanten, den token,
Må sitta vid boken,
Oss gläder det icke,
Det nöjet är hans.

När våren är kommen,
Och majsolen ler,
Jag gungar på vågen,
Så glad uti hägen,
Långt bort till en holme,
Där slår jag mig ner.

Se skogen den gröna,
Hur' härlig den står!

Och ängarna pråla
Med blommor, som stråla
I regnbågens färgprakt.
Ja, nu är det vår!

Farväl alla lexor,
Farväl alt besvär!
Säg, hvem kan väl plugga,
När popplarna dugga
Sin balsam kring näjden,
Och sommar det är?

Halloh! hör du lärkan,
Som drillar där opp,
Och vågen, som svallar
Mot stranden och kallar
Dig ut på sin yta
I yrande lopp?

Skjut ut ifrån stranden
Din båt och låt gå!
Sen låtom oss sjunga
Båd' gamla och unga
En klingande visa,
Som alla förstå.

Ut, ut!

Så ila vi glada
På glittrande ban,
Framåt är vår lösen,
Och rodnande tösen
Hon glömmet sin fruktan
För svekfulle Ran.

Ja ut i det fria
Till lek och till dans!
Pedanten, den token,
Må sitta vid boken.
Oss gläder det icke,
Det nöjet är hans.

Enkans sång.

Vid min slända hela dagen
Sitter jag med tårad blick.
Ack, jag vill dock icke klaga
Öfver ödets grymma skick,
Ty jag äger ju ändå
Mina små.

Vid min fot de muntert dansa,
Glada, ystra, hand i hand.
Veta ej, att mammas hjärta
Brista vill af sorg ibland,
Ty min sorg de ej förstå,
Mina små.

Då om kvällen handen tröttnat,
Sitter jag vid brasans sken,

Enkas sång.

Läser i min nötta bibel,
Vinner tröst och hoppas sen.
Då de slumra i en vrå
Mina små.

Så förflyta mina dagar,
Engång också jag får ro.
Och där upp bland stjärneljusen
Hos Gud Fader skall jag bo.
Han beskyddar nog ändå
Mina små.

Korset i skogen.

Den korta vinterdagen har redan nått sitt
slut,
Och natten öfver jorden sin mantel väcklat ut.
I dvala ligger världen, betäckt af is och snö,
Och månen strör sitt silfver kring land och
stelnad sjö.

I skogen är så stilla. Blott vinden brusar
fram
Och böjer trädets krona djupt ned mot isig
stam.
Den sjunger sina visor för skogens barn, de
små,
Som vaija tyst och lyssna med undran där-
uppå.

Korset i skogen.

Där står uppå en kulle ett ensligt kors i snön,
Om sommaren beskuggadt af lummig björk
och rönn,

Nu står det där så ensamt i månens bleka
sken,

Från redan svunna tider en åldrig minnessten.

Hvem reste den på kullen så långt från hem
och bo?

Hvem gräfdde här en graf åt en vän, som gått
till ro?

— Här stredo våra fäder en gång en blodig
strid.

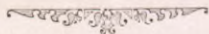
— Här hvila fallne kämpar i ödemarkens frid.

När nordens vår är kommen, och purprad him-
lens sky.

Och skogens blommor vakna, och vinterns skug-
gor fly,

Då dugga rönnens blommor, och härlig graf-
ven är.

Böj knä vid griften, främling, ty hjältar hvila
här.

Skål för Nordens Kvinnor.

en, då till hemmet uti frusna norden
Den djärfve vikingen från härnad kom,
Ej lekte i hans håg blott fosterjorden,
Ej blott för dess skull vände hit han om.
Ej därför blicken brann i sällsam glöd;
Hvad var väl norden, när man ägde världen?
Nej, hemmets tärna, som till välkomst bjöd
Det fyllda hornet, henne gälde färden.
Hon var den dragningskraft, som honom drog
Från söderns dalar till de öde fjällen,
Från lagerlunden till vår furuskog.
Hon var hans glädje uti vinterkvällen.
Vid hennes sida tiden ej blef lång;
Men, om den kära någon skymf var liden,
För hennes ära stred han mången gång.
Hans helsning fick hon, då han föll i striden.

Ja, bort alt joller! — Må blott sanning råda!
Den har nog ämne, för att ljuda skönt.
Ty, nordens tärna, kanske utaf våda;
Men härligt ödet har ditt land belönt,
Ej blef dess dotter, lik en söderns tärna,
En passionerad, intrigant kokett,
Som älskar våldsamt, men som sviker gerna,
Och har af hjärtat hälften jämnt och nätt.
Nej — nordens ungmö — om passion du saknar,
Ej är din känsla såsom hennes kort,
Ej så den plötsligt lik en stormil vaknar,
Som rasar vildt, blott för att snart dö bort.
Ej hat och hämnd i dina steg dig följa,
Ej värnar du med dolk ditt hjärtas rätt;
Lik nordens svan, du vill dess sår fördölja
Och förr förblöder, än du visar det.

Men, då sin fackla krigets vålnad tänder
Och sprider eld och fasa kring vårt land,
Då är det du, som oss till striden sänder
Och lägger vapnet uti kraftig hand,
Då är det du, som manar oss att strida
För hem och maka, älskad fosterjord,
Då är det du, som sjelf har mod att lida
Svält, köld, ja död, för friheten i nord.
Och då bekymret har vår panna fårat,

Då måste molnen vika för din blick,
Ja, ingen boja, så oss fånglad fick,
Som denna trollmakt, som vår själ bedårat.
Då prøfvostunden kännes tung och svår,
Du — tröstens engel — vid vår sida står
Och blickar hoppfull mot den nya dagen.
Och då vår möda är af framgång krönt,
Och lyckans stjärna strålar mot oss skönt,
Du lär, att samme fader oss belönt,
Som en gång sände oss de hårda slagen.

Nu är i Finlands bygder sommar'ns tid.
Nu står så grön den vida fosterjorden,
Och likt ditt öga — unga tärna — blid
Sig hvälfver himlen öfver höga norden.
Nu prålar ängen uti blommors prakt,
Nu brusar bäcken fri från trakt till trakt,
Och skogens resar löf kring hjässan vira,
Ty ljuset öfver oss har sträckt sin spira.
Till lif och fågring hon naturen väckt.
Nu står den härlig uti högtidsdrägt.
I denna nordens skönsta stund jag tömmer
En välgångsskål för nordens bästa skatt,
Den äkta pärla, som dess sköte gömmer,
Dess ädla kvinna, och jag hoppas, att
Ej någon denna skål att dricka glömmes.

En Julekväll.

Två spåda tiggarbarn mot hemmets härd
På ödslig mo i vinterkvällen drogo.
Rundt kring dem låg så mörk och kall vår
värld,
Men fästets stjärnor gladt emot dem logo,
Och mildast, skönast strålade bland dem
Den klara stjärnan öfver Betlehem.

Det var så tyst. Blott vinden tjöt och hven,
Då brusande den for igenom skogen.
Och snön den gnistrade i stjärnors sken,
Och hemsk gick ulfven, där om sommarn plogen;
Men barnen gingo trygga mot sitt hem,
Dem lyste stjärnan öfver Betlehem.

Det var så kallt. De fröso stackars små
Och närmre till hvarann de två sig slöto.

En Julekväll.

Den lilla system kunde mer knapt gå,
Och bittra tårar utmed kinden flöto.
Men brodern sade: „snart vi nå vårt hem“,
Och stjärnan såg så full af hopp på dem.

Så gick en stund. Det emot natten led,
Men intet vänligt ljus emot dem lyste.
Då sjönko barnen uppå drifvan ned,
Af köld och ängslan deras lemmar ryste;
Men mild och tröstande stod ofvan dem
Den klara stjärnan öfver Betlehem.

De sökte värme vid hvarandras bröst,
Tätt slutna sutto de och gräto stilla.
Till sist kom sömnen, och sin moders röst
De arma hörde uti drömmens villa.
Och båda nådde de sitt rätta hem
Långt bortom stjärnan öfver Betlehem.

Så sutto de ännu, då himlens bryn
Begynte färgas af den nya dagen,
En sorglig, gripande; men älsklig syn,
Ty frid och lycka låg i anletsdragen.
Att julens glädje också hunnit dem,
Det visste stjärnan öfver Betlehem.

© 1882 N. S. S. S. S.

Till min gråtande flicka.

Ljufva flicka, torka hastigt tåren,
Som fördunklar ögats klara blå!
Hvarför gråta uti ungdomsvåren?
Ack, med ålderdomen och med åren
Komma sorg och tårar nog ändå.

Skämta, dansa uti unga dagen!
Njut dess glädje! Ack, den flyr så snart.
Låt den spegla sig i anletsdragen.
Blott förhöja skall den då behagen,
Göra ögat soligt, varmt och klart.

Ej kan tåren kindens ros bevara;
Den förkortar blott dess blomningstid.
Ögats dagg är höstens ränskjur bara,
Låt för vårens vindkast bort den fara.
Hvad kan hota så ditt hjärtas frid?

Till min gråtande flicka.

Kärleksgriller mäktar jag ej tåla,
Ty jag kan dem icke rätt förstå.
Hvarför skall man dessa känslor måla
Uti färger, som likt solen stråla,
Då de likväl oss att gråta få?

Är det världen, som din frid förjagar,
Grunlar barnets oskuldsfulla själ.
O, hvad hjälper, att du tröslös klagar?
Ej för alltid flyktat lyckans dagar.
Vänta, hoppas, och de stunda väl.

Sippan.

id vägen, där den bred gick fram,
En fura stod med reslig stam,
Till skyn dess krona räckte.
Ur mjuka mossan vid dess rot
Den varma vårsolen emot
En sippan blyg sig sträckte.

„Hur ringa är dock ej min lott!
„Hvi blef jag skapt så liten blott.
„Mot skogens stolte jätte?
„Jag trampas under hvarje fot,
„Och ingen aktar på mitt knot.
Så lilla blomman trätte.

„Dig hörs man prisa, där du står,
„Och molnen med din hjässa når,
„En glädje att betrakta.
„Jag växer osedd, undangömd,
„Till evig sorg och glömska dömd,
„Och alla mig förakta.

„Du lefver evigt ung och grön,
„Ännu utur den hvita snön
„Du lika frisk dig höjer.
„Mitt lif, det varar blott en dag,
„Högst tvenne, och så vissnar jag,
„Och ned mitt hufvud böjer.

„Du lefver lycklig du, som kan
„Med glädje tjena människan,
„Som till sitt gagn dig ämnar.
„Jag obemärkt i blomning står,
„Och när jag vissnar, ej ett spår
„Utaf mitt lif jag lämnar.

Då kom en kvinna där förbi,
Såg vårens sipa och däri
En tår mot solen glänsa.
Lätt om dess stjälk hon handen knöt
Och kysste blomman och den bröt.

Sippan.

Hon gick med den till hemmets härd
Och i ett glas den lade.
Där låg så blek, så matt och tård,
Det enda barn hon hade,
En dotter, nyss så frisk och röd;
Nu kämpande med kvalfull död.

Se våren stundar. Blomman här
„Det glada budskapet oss bär!“
Så hördes moderns stämman.
Den sjuka sakta glaset tog,
Och kysste sippans kalk och log.

„Det vårens första sippa är
„För mig också den sista.
„O, moder, då man bort mig bär,
„Lägg blomman i min kista.
„Den brutits i sin unga dag
„Och vissnat långsamt liksom jag.

Hon länge den i handen höll.
En tår från hennes öga föll
På blommans bleka krona.
Ja, den bebådat vår och fröjd
För henne uti himlens höjd.

Sippan.

Vid hennes bädd fick glaset stå,
Hon ofta blomman smekte.
Kring hennes bleka läppar då
Ett fridfullt löje lekte.
En morgon dog hon feberwarm
Med sippan tryckt emot sin barm.

Då kände sippan, glad i håg,
Där den vid brystna hjärtat låg,
Att den med orätt klagat.
Den ägde icke furans höjd;
Men hade likaväl skänkt fröjd
Och människan behagat.

Godt nytt år!

1882.

Itornet slår klockan
Så dystert sitt slag.
Tolf klämtningar helsa
Den kommande dag.
Det flyende året
Går ned i sin graf.
Det nya strör silfver
Kring land och kring haf.

Det ljuder i korus,
Hvarthän du än går:
„Gud signe det nya,
„Det gryende år,

„Som kommit, en engel,
„Från höjden hit ner.
„Och nu mot sitt rike
„Med stjärnorna ler.

„Gud låte det bringa
„I koja, som slott,
„Åt rik och åt fattig
„En lyckosam lott.
„Gud låte det herrska
„Med mildhet och frid,
„Då skall det ej lefva
„Förgäfves sin tid.

En leende tärna
Med sol i sin blick,
Med ros uppå kinden
Och sedesamt skick,
Jag tänker mig gerna
Det gryende år,
Som kommer med solsken,
Med blommor och vår.

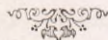
O må det likt våren
Till lif väcka opp
Hvart frö till det goda,

Godt nytt år!

Hvar dygd uti knopp,
Och låta det rätta,
Det sanna till slut
I världen sig ostördt
Och fritt väckla ut.

Borttorika med ömhet
Bedröfvansens tår,
Och hela med kärlek
De blödande sår.
De nyss täckta grafvar
Med blommor beströ.
Och lär dem, som lefva,
Att engång de dö.

I rimfrost står björken,
Och hvit ligger snön.
Så kulen känn's luften,
Och stelnad är sjön.
Men vidt genom natten
Den helsingingen går:
„Jag önskar af hjärtat
Dig värld *godt nytt år!*“

Världen.

Förgäfves ropar världsföraktaren
Åt mig, „gif akt!

„Vår värld är usel. Till det goda har
„Hon ingen makt.
„Ju längre tiden lider mot sitt slut
„Hon blir alt värre,
„Oss hjälp, o Herre,
„Att ej för domen sist vi råka ut.“

Jag älskar världen. Den är nog så bra,
Så ond den är;
Och tviflar ej, att mycket godt också
Den hos sig bär.
Att en gång snöpligt dö, är väl vår lott,

Världen.

Och kort är lifvet;
Men det är gifvet,
Att ej man ständigt heller kan må godt.

När hit du födes under klagolåt,
Min heders bror,
Du har den fröjden, att du hoppas kan
En gång bli stor.
Och då få njuta uti fulla drag
Af världens håfvor,
Dess goda gåfvor,
Som räcka till för både natt och dag.

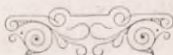
Till oskuld blef ej jordens kvinna skapt,
Ack nej, minsann.
Ett annat ändamål hon uti världen har,
Som duga kan.
På oss, vi herrar uti skapelsen,
Vår Herre tänkte,
Då han oss skänkte
Ett litet föremål för kärleken.

Ej må du tro, att drufvan växer blott
Till ögats fröjd,
Då några droppar af dess ädla saft
Gör själen nöjd.

Nej, om du brukar denna vara rätt,
Du snart skall märka,
Att den kan stärka
Och göra lifvet trefligt på alt sätt.

Du, jordens vise, småle om du vill
Åt mina ord,
Håll på ditt alvar, lasta såsom förr
Vår arma jord.
Se alt i svart! (Jag älskar dagern jag.)
Och på min ära
Din sedelära
Du själf förbanna skall en vacker dag.

Ty, om än lifvet synas kan ibland
Båd' mörkt och tungt,
Skam åt den man, som icke bära vet
Dess sorger lugnt.
Hvad hjälper det, att med förtviflans röst
Och molnhöljd panna
På världen banna,
Nej, Gud ske lof, jag vet en bättre tröst.

Myrten.

Myrten är kyskhetens blomma,
Kärleken egnad den är;
Därför den blomstrar och grönskar,
Då i din lock du den bär.

Engång kanske den pryder
Dig, då i bröllopsskrud
Du mot mitt varma hjärta
Tryck's, som dess ljufva brud.

Och, då din kind förbleknat,
Hjärtat slutat att slå;
Ack, med dess mörka grönska
Skall jag dig smycka då.

Myrten.

Och på din kista fästa
Myrtenkronan, du bar
I dina gyllne lockar
Kvällen, då brud du var.

Ty genom lifvets hvimmel
Du vid min sida gick
Ständigt med barnasinne,
Ständigt med barnablick.

Trofast vid vännens sida
Stod du i stormen kvar,
Och uppå kärlek fattigt
Aldrig ditt hjärta var.

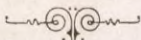

Ögat.

Ogat är själens spegel,
Utaf dess himmel blå
Kan jag, du ljufva flicka,
Hjärtats tanke förstå.

Därför, du jordens engel,
Om du ej visa vill,
Hvad du i hjärtat känner,
Slut dina ögon till.

Ty, fastän läppen tiger,
Talar ögat likväl;
Och af dess skålmska blickar
Lär jag känna din själ.

Min dröm.

Jag drömde en gång uti nattens timma,
Då jag i skogen uppå tufvan låg,
Att jag var fogel, att jag kunde ila
Med andra foglar uti muntert tåg;
Jag kunde lossa alla trånga fjättrar,
Som höllo mig vid jordens yta kvar,
Och kunde höja mig mot middagssolen,
Som stod där ofvan strålande och klar.

Likt unga örnen, som på starka vingar
Vill pröfva nöjet af en luftig färd,
Jag djärf och modig mig mot fästet svingar,
Och skådar ner uppå vår lilla värld
Med stolt förakt för hvarje jordens väsen,

Som ej kan höja sig till min nivå;
Men måste längtande och tung i hågen
Stå kvar på jorden och blott se uppå.

Jag var förmäten. Liksom Promotheus
Jag ville himlen närma mig engång.
Jag hade lefvat nog där ner på jorden,
För mig den var för lumpen och för trång.
Jag var minsann ej skapt i stoftet kråla,
Det såg man nog af mina vingars par.
Nu var jag frigjord, skulle aldrig träla,
Det blott en 'dålig dröm från jorden var.

Så flög jag uppåt, ständigt ständigt högre,
Då — ve mig djärfve — vingen mer ej höll,
Jag såg med fasa, att jag ej kom längre,
Tvärtom jag märkte, att jag plötsligt föll.
Jag skrek af fruktan och — jag skrek mig
vaken,

Likt en raket jag upp ur sömnen for,
Gned mina ögon och — det var för galet
Jag var på jorden såsom förr, min bror,

Min forskningsresa uti högre rymder
Lik Promothei fick ett snöpligt slut.
Vi stackars jordkryp få ej vingen höja,

Min dröm.

Vi måste hållas vackert i vår knut.
Och vänta engeln, som oss engång hämtar
Till fröjd och frihet bortom tidens haf;
Till dess oss nöja med vårt lilla jordklot
Och alt det goda, som oss ödet gaf.

Rosa i skogen.

Från tyskan.

Djupt i skogens sköte
Rosas koja låg;
Ingen storm den nådde
På sitt härjningståg.
Ljumma fläktar lekte
Där bland björk och lind
Och med ömhet smekte
Rosas purpurkind.

Under Rosas fönster
Stodo i en ring
Många väna blommor
Spridande omkring

All sin ljufva vällukt
Än i senan kväll;
Ja, det var ett féeslott
Rosas lilla tjäll.

Hög och dyster reste
Sig kring Rosas bo
Skogens stolta jättar
Uppå ljungväxt mo.
Björkens väna grönska,
Sippans krona blå,
• Alt där fanns, som ögat
Älskar se uppå.

Ren, då solen steg
I all sin strålgans opp,
Sjöngo skogens foglar
Där i trädets topp,
Och då ned den sjönk
I kvällens purpursky,
Hördes än i skogen
Deras muntra gny.

Men, långt skönare
Än alt, hvad ögat såg
Uti kojans närhet

Rosa i skogen.

På sitt spaningståg,
Var den lilla Rosa,
Där hon lutad stod
Emot fönsterbrädet,
Leende och god.

Själ en rosenknopp
Hon täflade i prakt
Med de stolta rosor,
Hon i håret lagt.
Och likt fogelkvitter
Ljöd ju dagen lång
Ifrån purpurläppar
Hennes glada sång.

Såg du ystra bäcken,
Där i skum den drog,
Framåt, ständigt framåt
Genom äng och skog?
Fri, som den hon ville
Efter sitt behag
Utan band och bojer
Lefva fram sin dag.

Men den blef tyvärr
Så mot förmodan kort.

Rosa i skogen.

Höstens första vindkast
Ryckte Rosa bort,
Och den djupa skogen
I sitt sköte gaf
Åt den brutna blomman
Sist också en graf.

Hvad har jag fått?

Hvad har jag utaf ödet fått?
Är den väl glad min lefnadslott,
Kan man den sorglig kalla?
Är jag bestämd, att kämpa här
Till ålderns höst? Kanske jag är
Bestämd som yngling falla?

Så frågar jag mig ungdomsvarm,
Och hjärtat klappar i min barm
Så bäfvande och sakta;
Men hur' jag spørjer, samma svar
Jag dock på alla frågor har,
Det svaret vill jag akta.

Jag fått ett land — är det ej nog —
Ett härligt land med sjö och skog

Och gyllne fält tillika.
Jag lärt det älska. Som en man
Jag för dess ära falla kan;
Men aldrig skamligt vika.

Sak samma om med egghvast svärd
Jag får det skydda mot en värld
Eller med andens vapen;
Jag är en kämpe dock så god,
Som förr vill offra lif och blod,
Än tåla fångenskapen.

Jag fått en moder, huld och öm,
Vid hennes barm min framtidsdröm
Så ljus och stor jag drömde.
Hon vårdade min barndomsdag;
Ack, full af otack vore jag,
Om jag den kära glömde.

Jag fått en fader. Han mig lärt
Att hålla fosterlandet kärt,
Att högt och ädelt tänka.
Jag syskon fått, som kring mig stå
Med kärleksglans i ögon blå,
Och mig sin ömhet skänka.

Hvad har jag fått?

Jag vänner har. I deras lag
Mitt hjärta högre slår sitt slag
Af ungdomslust och gamman.
Vi äro fosterlandets hopp.
Hvad mäktar världen på vår tropp,
Då vi blott stå tillsammans?

Så har jag ju af ödet fått
Ännu så mycket annat godt,
Ej får jag klaga mera.
Nej, jubla, lefva, bruka rätt
De gåfvor, mig försynen gett,
Kan jag väl önska flere.

Min kraft, mitt lif — med själ i brand
Skall offras dig, mitt fosterland.
Du undangömda, sköna.
För alt, hvad jag dig tacksam gaf,
Gif mig uti din jord en graf,
Att trogen kämpe löna.

Våren 1882.

u är lif och solsken i naturen.
Lundens blomma höjer glad sin blick,
Fogeln längtar utur gyllne buren,
Allting ler vid vårens glada nick.

Se, dess ljusalf ilar vidt kring världen,
Sippan blomstrar i dess gyllne hår,
Rosor strör hon under segerfärden,
Lif och grönska följa i dess spår.

Upp till fågring hon naturen kallar,
Hjärtat klappar högre i mitt bröst,
Då dess stämma genom rymden skallar;
Vek och klingande som engelns röst.

Vårens blomma, det är tid att vakna.
Bort är drifvan, som dig dolde nyss.
Höj ditt öga, och du skall ej sakna
Himlens atsur, solens varma kyss.

Fönstret öppnas uti slott och koja,
Bäcken brusar fri från vinterns ok;
Unga själen bryta vill den boja,
Som den fångslar vid pulpet och bok.

Lärkan höjer sig på snabba vingar
Upp mot solen, där den strålar klar.
Mörten slår i vattnet sina ringar,
Fjäriln skimrande kring blomman far.

Alt är glädje! Må vi våren prisa,
Som med grönska smyckat har vår bygd,
Alla glada sjunga vårens visa,
Där vi vandra uti björkars skygd.

Primavera.

Firenzes rika marmorstad,
Där den reste sig vid Arnos bölja,
Sågs *Cimon di Bardis* stolta borg
Uti sorgdrägt öfveralt sig hölja.
Beatrice, stolte riddar'ns unga vif,
Firenzes dotter, *Dantes* sånggudinna,
Låg på båren, blek och utan lif,
Blott en skenbild af den skönsta kvinna.

Lockars guld kring halsens marmor föll,
Lampan flämtade i sofgemaket.
Hennes tärnor gräto gällt och högt,
Sorgen höll hvartenda öga vaket.
Primavera, hennes barndomsvän,
Strödde blommor på den rika båren,
Sista gården utaf vänskapen,
Sista helsningen från lefnadsåren.

Primavera.

Snart blef *Beatrice di Bardi* glömd.
I *Battistas* tempelhalf hon hvilar,
Och Firenzes glada folk som förr
Uti nöjets ystra hvirflar ilar.
Endast en satt i förtviflan sänkt
Och beständigt om sin älskling drömde,
Dante, barden, fosterlandets vän,
Ej förlusten af sin sångmö glömde.

Lyrans toner hördes icke mer
Upp till strid för land och frihet kalla,
Ej de talade om kärleksglöd,
De förstummats nu dess strängar alla.
Uti skaldens boning var det natt;
Tung förlåten framför fönstret hängde.
Till den arme, som förkrossad satt,
Ingen dager genom rutan trängde.

Om han lefde denna glada tid,
Då han fick omkring den dyra svärma,
Säga, hvad han kände i sitt bröst,
Och med hennes blickars glöd sig värma.
Ja, han såg, då hon som barn ännu
I sin faders trädgård muntert lekte,
Huru han en ängel trott sig se,
Huru hennes röst hans öra smekte.

Primavera.

Så förflöt i sorgens natt en tid.
Sist en morgon i hans boning trädde
Primavera, *Beatrices* vän,
Och till fönstret fram den sorgsne ledde.
Lyfte upp gardinens styfva veck
Och lät solen fritt i rummet spela;
Och hon talar manande och käck
Ord, som ej sitt ändamål förfela.

„Våren kommer, att dig söka opp,
„Då du ej som förr med fröjd den skådar.
„Dante, res dig! — Det är *Beatrice*,
„Som därute fridens dag bebådar.
„Nu uppståndelsen vidt kring vår värld
„Uti jubel och i glädje firas,
„Skynda, kom från denna toma härd
„Dit, där lagern kring din hjässa viras.

„Skall *Italia* dig vänta än?
„Skall hon ej sin bard, sin hjälte finna?
„Se, hon längtar till din sång igen
„Uti skepnad af din älskarinna!
„Himlen är likt hennes öga blå,
„Rosen prålar såsom purpurkinden.
„Ack, hon vill dig åter famna få,
„Smeka dig med ljumma västanvinden.“

Primavera.

Han förskräcktes. Hvems var denna röst,
Som sig i hans dystra boning höjde?
Han den kände. Han den fordom hört.
Hvad dess klang hans sjuka själ förnöjde.
Han såg upp, och uti solens guld
Primavera stod med eldigt öga,
Skön som *Venus*, mild som hon och huld
Visande emot det klarblå höga.

„Också *Dante* skall i dag stå upp,
„För fosterjorden skall på nytt han kämpa.
„Ej får veklig sorg hans lyras ton,
„Hans stämmas ljud, hans frihetsmaning dämpa.
„Se, folket vaknat från sin långa sömn.
„Det andas hämd. Det vill sin boja krossa.
„Sin kraft det känna lärt utaf din sång;
„Du skall det hjälpa, att dess fjättrar lossa.“

Dante hörde fosterlandets röst,
Grep sin lyra och begynte sjunga.
Mod och längtan fylde gossens bröst,
Gamle gubbar blefvo åter unga.
Vapnens dån drog ifrån trakt till trakt,
Hans frihetssånger ljödo högt kring världen;
Men ingen visste, hvilken hemlig makt,
Som honom lockade från sorgsna härdnen.

Hedendom och Kristendom.

Isländsk saga.

Engång i fordom Bore drog
Kring Islands snöbetäckta fjäll
Så bister, att i bondens tjäll
Var kallt, som uti nordanskog.

Hvar fogel död till marken föll,
Och folket dog af köld och brist,
I Odins tempel man till sist
Uti sin nöd ett rådslag höll.

Dit samlades från fjärran bygd
Båd' hedningar och kristne män,
Och bådo där om vår igen
Tillsammans uti templets skygd.

Då reste sig en offerprest
Bland hedningarne plötsligt opp
Och föreslog den sorgsna tropp,
Att fira en försoningsfest.

Att samla hop en gyllne skatt,
Åt Bore offra nyfödd galt,
Och uppå Island öfveralt
Ett barn offra denna natt;

Men ur de kristnes täta led
En åldrig gubbe stolt steg fram
Och reslig, såsom furans stam,
Till templets altarrundel skred.

„Ej anstår oss, hans stämman ljud,
„Att blidka sårad gudamakt,
„Då hon på oss sitt gissel lagt,
„Med blodigt offer, guld och död.“

„Väl må vi gifva hvar sin skärf
„Och samla så ihop en skatt;
„Men ej i kulen vinternatt
„Utföra blodigt offervärf.“

„Den Gud, som sändt oss köld och nöd,
„Han äskar icke barnets lif,
„Ej offertjenst till tidsfördrif,
„Ej guld och skatters öfverflöd.“

„Ej vill jag taga del däri.
„Nej, må vi för den summan blott
„Försöka lindra likars lott,
„Som lida, frysa mer än vi.“

„Så varde“ ljud i mäktigt rop
Kring templet folkets korta svar,
Och fram till altaret hon bar
Sin offergård, vår sorgsna hop.

Vid Imatra.

Framåt, utan rast och ro,
Brottas, kämpa, segra, falla;
Kan man väl dig lycklig kalla
Sköna Imatra, mån' tro?

Klippan skakas, skummet yr,
Dånet vidt kring näjden ljuder,
Djupet rasar, vattnet sjuder;
Alt du trotsar, intet skyr.

Ständigt så i häjdlöst lopp
Du med blikstens snabbhet ilar
Aldrig sig din bölja hvilar,
Förr'n den hunnit målet opp.

Där jag står uppå din strand
Och ditt raseri betraktar,
Lifvets lugn jag stolt föraktar,
Själens råkar uti brand.

Jag vill bryta såsom du
Hvarje hinder på min bana,
Sen jag fått min framtid dana,
Kan jag hvila mig ännu.

Se, en lugn och säker hamn
Ren i hoppet för mig hägrar,
Om du ej mig hvila vägrar
Ljufva älskling i din famn.

Tror du att jag glömmer dig?

Öfveralt uti naturen

Jag ditt blyga väsen ser;
Går jag ut i djupa skogen
Eller ock till stranden ner,
Öfveralt ditt milda öga
Ler emot mig på min stig,
Säg mig då mitt hjärtas älskling,
Tror du jag kan glömma dig?

Himlens atsur, vikens bölja,
Sippans krona, källans våg
Manar fram ditt skälmska öga,
Ständigt, ständigt för min håg.
Solens guld och ängens vifva
Stråla likt ditt gyllne hår,
Lärkan talar med din tunga,
Fast din stämma ej mig når.

Tror du att jag glömmet dig?

Hvarför då mig ständigt fråga,
Om jag fjärran än dig minns?
Då du vet, att du för alltid
I mitt trogna hjärta finns.
Likt en ängel mig ditt minne
Leder på det rättas väg.
Tror du då, att jag kan glömma
Så min goda ängel, säg?

Vikingen.

Jag är en viking så stolt i håg,
Min drake jag redo gör
Och reser så ut på härnadståg
Och kämpar, tills där jag dör.
I mina ådror det flyter än,
Uti mitt hjärta det bor
En droppe blod utaf vikingen,
Ett arf utaf far och mor.

Jag kan ej sitta vid hemmets härd
I maklig lätjefull ro.
Långt ut jag seglar på härnadsfärd,
Långt, långt ifrån hem och bo.
Min drake plöjer den salta våg,
Jag stolt i dess bakstam står
Och rasslet hör af tackel och tåg,
Och böljan, mot skeppet slår.

Vikingen.

Då flammar plötsligt min stridslust opp,
Jag fattar mitt goda svärd
Och styr mot kusten min drakes lopp,
Jag längtar vinna en värld.
Knapt blir dess förstäf af folket sedd,
Där jag till hamnen den styr,
Förr'n ung och gammal, förskrämd och rädd,
Från hem och boningar flyr.

Jag sticker borg och koja i brand
Och stormar riddarens slott.
Jag vinner riken med svärd i hand
Och lever nöjd med min lott.
Min bädd är tufvan, så mjuk och grön,
Min sängkamrat är mitt svärd,
Mitt sängtak himmelen är så skön,
Min sköld är min hufvudgård.

Men, då jag tröttnat vid krigets lek,
Och önskar hvila en tid,
Jag skyndar åter till barnens smek,
Till hemmets heliga frid.
Jag glad mitt byte till skeppet bär
Och skjuter ut ifrån land,
Och snart jag åter tillbaka är
Vid älskad fädernestrand.

Vikingen.

Där vid stockeldens flammande sken,
I timrade stugans skygd,
Jag tömmer det fyllda hornet sen
För maka och fosterbygd.
Och liten Ingrid uti min famn
Hon ser i mitt öga in
Och gläds, att här uti säker hamn
Hon än får mig kalla sin.

Jag sitter stolt uti högan sal
Och stiftar bland kämpar lag;
De kring mig sorla. Med hurtigt tal
Vi nöta vår vinterdag.
När krusig bölja mot klippan slår,
Och våren åter har grytt,
Jag till min drake på stranden går,
Och ut vi segla på nytt.

Så drömmer jag uppå klarblå våg
I snöhvita seglets skygd;
I fjärran nyss jag försvinna såg
Mitt hem och min fosterbygd.
På slupens botten jag lagt mig ner,
Friskt ilar min julle fram,
Och snart blott himmel och haf jag ser
Och hör blott böljornas glam.

Dock hör — med undran mitt öra lyss —
Hvad ljuder fjärran ifrån?
I drömmens världar jag trodde nyss,
Mig höra slagtingens dån.
Förskräckt jag upp ur min dvala far
Och ser, att alt sig förbytt;
Nu stormen fram öfver hafvet drar,
Och friden, lugnet har flytt.

Skyhöga vågor med skumhöljd kam,
Ej längre klara och blå,
Från horitsonten sig vältra fram,
Så långt mitt öga kan nå.
Hör, åskan dånar! Ur brusten sky
I hafvet dess viggas slå;
Och molnen segla, tunga som bly,
På fästet, dystra och grå.

Jag fattar åran i kraftig hand
Och faller seglena ner.
Här gäller kämpa sig fram till land!
Ej annan räddning jag ser.
Med hurtigt mod, må vi pröfva på
Min kära julle i dag,
Hvad du och jag tillsammans förmå.
Nu framåt! Duktiga tag!

Vikingen.

Och fram vi flögo på stormig ban,
Likt Frithiofs drake engång.
Att fälla modet, var jag ej van;
Men nog blef drabbningen lång.
Förgäfves vredgadt ikring oss ljud
Det vida svallande haf.
Förgäfves uti sin famn det bjöd
Den trotsige roddar'n en graf.

När sist jag varsnade hemmets kust,
Var stormen redan förbi.
Vi hade kämpat med lif och lust
Och segrare blefvo vi.
Min raska julle, det tyckes mig,
Som ut i den vida värld,
Bland bistra skaror på farlig stig
Vi gjort en vikingafärd.

Döden.

Efter Felicia Hemans.

Öfversättn. från tyskan.

Det är bestämdt, när fästets stjärna bör
Fördunklas utaf dagens första strimma;
Bestämdt, när höstens stormvind löfven strör,
Dock din, o död, är hvarje jordisk timma.

Till flit och möda dagen skapad blef,
Till hvila natten trötta själen manar;
Men dig, o död, man ingen tid förskref,
Och ingen dödlig till din ankomst anar.

Jag känner nedan och jag känner ny,
Jag vet, när skörden mognar uti nordnen,
Jag vet, när fogeln skall till södern fly;
Men ej, hur lång min lefnad blir på jorden.

Säg, kommer du, då vårens dagar flytt,
Då sippan blomstrar eller rosen prålar?
Säg, nalkas du, då sommarns fågning flytt,
Och vintersolen kall på fästet strålar?

Kring hela världen går din tysta färd,
Där fram du ilar uppå lätta vingar.
Du träffar oss vid hemmets lugna härd,
I nöjets hvirflar och i dansens ringar.

I stridens hvimmel är det krigarns tur,
Den nyss så tappre du i mullen gömmer.
I lundens grönska står du tyst på lur,
Då trogen kärlek i dess skugga drömmar.

Du nalkas tärnan i dess ungdomsvår
Och trycker lätt din kyss på hennes panna,
På varma hjärtat, som af längtan slår,
Du andas blott och tvingar det att stanna.

Och ynglingen, som går så ungdomsvarm
Med hälsan präglad uti anletsdragen,
Med mod i bröstet och med kraft i arm,
Han dignar ned utaf din lie slagen.

Döden.

Du är förlossar'n, ålderdomens tröst,
Hur' längtar hon ej ständigt till ditt möte!
När våren flytt, och alt är kulen höst,
Då är så ljuft få hvila i ditt sköte.

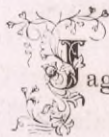
Och späda barnet, som vid moderns bröst
Så svagt och matt med slutna ögon flämtar,
Du kallar åter med en ängels röst,
Och den till hemmet bortom grafven hämtar.

Du lägger ständigt ut ditt dolda nät,
Din hemska stämma genom rymden skallar.
Ja, öfveralt man spårar dina fjät,
Du obevekliga, som död man kallar.

Den glömda grafven.

Jag går bland grafvarna och läser nam-
nen

På dem, som gömmas här i moders-
famnen,

Och stannar sist uti en enslig vrå.

Långt bort från prakten kring den rikes läger

En mosstäckt sten jag ser i gräset stå,

Ett „brustet hjärta“ växer där också;

Men ingen annan prydnad grafven äger.

Och mossan, som den låga stenen höljer,

Den dödas namn för vandrar'ns blickar döljer;

Ack, jag dess tysta mening nog förstår.

Den, som fått hvila här från tunga färden

Och som ej lifvets jämmer längre när,

Den glömda grafven.

Har ej att vänta någon sakna'ns tår,
Hon var en främling i den vida världen.

Jag står förstummad kvar vid enkla vårdnen.
Hur' kunde den på hela kyrkogården,
Den ensam, fångsla så min blick och håg?
Jag vandrat kall förbi den rika grafven
Jag knappt på blommorna och marmorn såg
Och här jag slutar straks mitt spaningståg,
Där kojans barn fått fälla vandringsstafven.

Din stilla frid, o graf, min själ hugsvalar
Och mer än prakten till mitt hjärta talar,
Hon mig att älska denna boning lär.
Och vinden, som i trädens kronor susar,
Den höres hviska sakta, hvem det är,
Som ligger ensam, arm, förgäten här
Långt från den plats, där livvets äflan brusar.

Jag ofta hört förut dess korta saga,
Ett sargadt hjärta, som försmådde klaga,
Som sörjde stilla tills det fann sin frid,
En helig känsla sist en skamlig vorden,
En bruten blomma och en ändad strid,
Det är så vanligt i vår bistra tid,
Det glömmes genast, då det gömm's i jorden.

Den glömda grafven.

Dock, när på grafven uti kvällens timma
Likt guld hon faller solens sista strimma,
Och vinden sorgset genom träden far,
Då måste vekna hvarje härdadt hjärta,
Ty bleka tärnan, som hit ut man bar,
Hon dog så ung. Ett barn ännu hon var,
Och dock hon skördades af livvets smärta.

Ve den, som nändes barnets oskuld taga,
Dess fågning röfva och dess frid förjaga
Med varma ord uti sin hycklarmund.
Att blommor plocka, är ej någon fara,
Man njuter deras doft en kort sekund
Och kastar så dem från sig nästa stund,
Ty lundens blomster nödgas man ej spara.

Engång kanske skall hit den djärfve vandra
Och skåda denna graf bland många andra
Och kanske gå den kall och stolt förbi;
Men om hans hjärta fick sig öfvertyga,
Att det är hon som slumrar däruti,
Hon, föremålet för hans svärmeri,
Då skulle tåren sig ur ögat smyga.

Dig, människobarn, du glada, lefnadsfriska,
Hör's sommarvinden denna saga hviska,

Den glömda grafven.

Och enkla stenen lik en varning står.
Det är så lätt, att barnets själ bedraga.
Se till, att, där du hurtig framåt går,
Ej död och tårar följa dina spår,
Och för din glädje hjärtan taga skada.

Till Elias Lönnrot

den 9 April 1882.

Skön är en sommarmorgon uti Norden,
Då uti träden kvittrar foglars tropp,
Och dagens stjärna höjer stolt sig opp,
Att med sin varma stråle väcka jorden,
Med nyfödd kraft går bonden ur sitt tjäll,
Att fatta spadan, lien eller plogen,
Att bruka jorden eller rödja skogen,
Tills trött han vänder hem i senan kväll.

Och dagen sedan, som i spåren följer
Med högblå himmel, värme, lif och fröjd,
Då solen strålar på sin middagshöjd
Och land och vatten i sin guldglans höljer!
Kring fält och skogar ljuder bondens sång,
Där glad han sträfvar uti svett och möda,
Ej blott, att skaffa åt de sina föda,
Nej, för att nå ett högre mål engång.

Men sommarkvällen, då oss solen sänder
Ännu från fjärran sorgsen afskedsnick,
Och eld och lågor möta vandrar'ns blick,
Då han den hän mot västerns skyar vänder;
Då fogeln tystnar, öfveralt är frid,
Violens vällukt fyller sommarnatten,
Och ingen vindkår krusar insjöns vatten.
Den är dock skönast denna hvilans tid.

Med tacksamt hjärta vänder bonden åter
Till hemmets tröskel från sitt fyllda värf.
Om ock han skördat blott en ringa skärf,
Gud till välsignelse den blifva låter.
I Hans beskydd ej räd's han stormens hot,
Nej, trygg han hvilar vid den kära härden,
Nöjd med sig sjelf och nöjd med hela världen,
Blott barn och maka jubla honom mot.

Vid sommardagen vill jag lifvet likna,
Ty äfven det en härlig morgon har
Med sol och värme, himmel hög och klar
Och små förhoppningar ännu ej svikna.
Med öppet öga skådar gossen in
Uti sin framtid och med sorgfritt hjärta,
Han anar ej, att hon kan dölja smärta;
Han ser blott glädjen, som han kallar sin.

När sen han lifvets middagshöjd har hunnit,
Med eld i ögat och med kraft i arm,
Med järnfast vilja och med mod i barm,
Har mången sorg och pröfning här han funnit;
Men han lärt *älska* ock med själ i brand
Den hemmets torfva, där han först såg dagen,
Ja, han sig känner våldsamt, mäktigt dragen
Till kamp och möda för sitt fosterland.

Ej skyr han mödan, ej han fruktar faran,
I pröfningstimman blir ej klagan spord;
Han trotsar alt för folk och fosterjord,
Blott han får kämpa med bland ädla skaran,
Som värna vill dess frihet, lag och rätt,
Dess makt och välstånd, framtid, frid och lycka,
Ännu, då åldern ses hans hjässa smycka
Med silfverkronan, blir hans börda lätt.

Dock, lifvets afton, då dess sol sig sänker
Med mattad strålgmans ned i purpursky,
Då verket ändats, hvilans stunder gry,
Och grafven snart sin ro den trötte skänker.
Då är det skönt, att se hvad han förmått,
Om vid dess tröskel honom än behagar,
Att noga pröfva hvad i mödans dagar
Med mänsklig kraft han kunnat verka godt.

Har då han gått med ära fram sin bana
Och verkat storverk i sin lefnadsdag,
Då äger kvällen ännu mer behag,
Långt mera sällhet, än han kunnat ana;
Ty, förrän hemmets dörr han stänga vill,
För att till ro och hvila sig begifva,
Han längtar här ännu en stund fördrifva
Och se, hur' långt hans krafter hunnit till.

Och hör, från fjärran ljuder honom mot
Ett mäktigt jubel uti aftonstunden;
Han ser det verk, till hvilket han lagt grunden,
Stort, rikt och härligt ligga för sin fot.
Han ser sitt lif ej utan värde flyktadt,
Han känner, att ett redligt värf han gjort,
Och sluter nöjd och tacksam till sin port,
Sen han sitt arbete på jorden lyktat.

Hell dig, som kom ur bondens låga hydda,
Att skänka åt ditt folk dess bästa skatt.
Hell dig, då kvällen lider emot natt,
Och själen tröttnar, må dig Gud beskydda!
Ej blef åt många sådan lott beskärd,
Som den försynen åt ditt lif förunnat,
Och ryktet mången mindre bragd förkunnat,
Än den, du vunnit, för en häpen värld.

Till Elias Lönnrot.

Till natt det lider, fast vi det ej märka,
Snart är du borta, och din dag förbi,
Men se, vi glömma ej dess storhet vi,
Som sett dig lefva och som sett dig värka.
En ädel förebild du för oss står,
Och samma röst, som sade dig: arbeta!
Oss manar nu, att lida, sträfva, streta
För landets väl och följa dina spår.

Tankar på grafven.

Snart natten går till ända,
Och lifvets morgon gryr,
Då jag får återvända,
Till dig min ande flyr.
Din frid vill du mig skänka,
Din nåd, o, Fader kär;
Ja, lär mig rätt betänka,
Att målet det är här.

Ljuft är, att här få hvila
Ut från all kamp och strid,
Att fri från bojan ila
Till evighetens frid.
Att liffsens krona vinna
Mitt hjärtas längtan är.
Min gud, lär mig besinna,
Att allas mål är här.

Tankar på grafven.

Då lyckan fagrast målar
Med ärans glans min stig,
Se, Herre, att dess strålar
Ej locka mig från dig.
Hur' än de kring mig blänka
Från fjärran eller när,
O, lär mig dock betänka,
Att ock mitt mål är här.

När sorg och kval mig tära,
Mitt tålmod är ut,
O, må du då mig lära,
Att smärtan har ett slut,
Att du blott vill mig pröfva,
Alt medan tid det är,
Och hvart jag än må sträfva,
Jag finner målet här.

Om vid en ängels hjärta
Jag här min sällhet fann,
O, må vi fröjd som smärta
Få dela med hvarann.
Och då vår lefnad ändas,
Och du oss ro beskär,
Må sist vi lyckligt lända
Till målet, som är här.

Tankar på grafven.

Ja, Herre, lär oss minnas,
Att ära, guld och glans,
Alt skönt, som här kan finnas,
Alt skönt, som engång fanns,
Likväl till stoft skall falla,
Ty alt förgängligt är,
Och att de lämna alla
Oss just vid målet här.

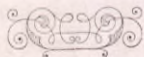
Och om jag kunde samla
All världens prakt kring mig,
I natt jag skulle famla,
Om jag ej kände dig.
Hur' högt jag väg mig banar,
Till griften dock den bär,
Och, när jag minst det anar,
Mig målet närmast är.

Ack, lär mig du, att höga
Som låga engång få
Inför ditt fadersöga
Tillsammans glada stå,
Att fattiga och rika,
Som dig blott hålla kär,
För alla, alla lika
Din himmel öppnad är.

Tankar på grafven.

När sist min afton stundar,
Och ändad är all strid,
Gif, att jag saligt blundar
In i din häliga frid.
Låt mig din röst förnimma,
Att du ej fjärran är;
I denna svåra timma
O, Herre, var mig när.

Och, då min ande ilar
Skygg till din faders famn,
Gif, att jag fredad hvilar
I denna lugna hamn.
Här, i den stilla grafven
Din ro Du mig mig beskär,
Här får jag fälla stafven,
Ja lifvets mål är här.

Kanariefogeln.

Du sköna främling ifrån söderns land,
Som där uti ditt gyllne fångsle sitter,
Visst är det treffligt höra på ditt kvitter;
Men svårt, att se din fångenskap ibland.
När någon fogel fri därute flyger,
Mot burens galler du dig sakta smyger
Och klagar sorgsen här din hårda lott,
Att för min glädje vara fånge blott.

Ack, äfven jag en stackars fogel är,
Vid jorden fjättrad och med klippta vingar.
Förgäfves jag mig i mitt fångsel svingar,
Min svaga vinge mig ej längre bär.
När för en annan tunga bojan brytes,
Hur' längtar jag ej följa då den åt,
Men ack, förgäfves! Ej min lott förbytes,
Och ingen lyssnar till min klagolåt.

Kanariefogeln.

Dock, engång jag ock frigjord ila får,
Då dödens ängel till min bur sig sänker,
Åt mig min gyllne frihet återskänker
Och sina vingar mildt omkring mig slår.
Då öppnas stängslet, och jag uppåt sträfvar,
Högt upp mot solens guld jag sakta sväfvar,
Och prisar ödet, som mig återgaf
Min svunna lycka, om ock vid min graf.

När så jag tänker, känner jag för väl,
Hvad du min stackars fogel måste känna,
Och ångerns tårar mina kinder bränna,
Och samvetsagget glöder i min själ.
Hvi fann jag dig och tog dig från naturen,
Blott för att här dig stänga uti buren
Och glädas, då din lycka var förbi.
Flyg, arma fogel, flyg! Jag gör dig fri.

Sjömanshustrun.

Vågen krusas, och molnet far,
Vid ditt hjärta mitt öga gråter.
Säg, när får jag dig vänta åter,
Jag, som stannar här ensam kvar.

Ut du skyndar på stormigt haf,
Hvarför aldrig i hemmet hvila?
Skall du ständigt ifrån mig ila?
Tänk, om där du ock får din graf!

Skeppet gungar, och stormen gnyr,
Åskan dånar, och bliksten blänker,
Skummet högt kring din reling stänker,
Där du fram öfver djupet styr.

Sjömanslustrun.

Tänk, i fjärran på hemmets strand
Sitter bäfvande då din maka
Och hör stormen vår stuga skaka,
Tanken ilar till söderns land.

Kanske kämpar du då, just då,
Sista kampen med vildsint bölja,
Snart den skall i sin famn dig dölja,
Aldrig skall jag dig skåda få.

Och det barn, jag vid hjärtat bär,
Som helt snart skall till lifvet vakna,
Skall det alltid sin fader sakna,
Knappast veta hvad fader är?

Stanna här hos din maka kvar.
Se, mitt öga af längtan gråter,
Säg, att du dig beveka låter.
Blott hos dig jag min glädje har.

Råd till en ung vän.

Låt ej blott ditt öga döma,
Dess dom kan ibland slå fel,
Låt hjärtat sin mening säga
Och taga i domen del.

Blott ytan af vinden krusas,
I djupet är lugn och ro;
Så glädjen kan le kring munnen,
Men alvar i hjärtat bo.

Så säger ett gammalt ordspråk
Med mycken sanning också,
Uti det lugnaste vatten
De största fiskarna gå.

Råd till en ung vän.

Ty mången älskar, att dölja
I djupet utaf sin själ
Sitt hjärtas varmaste känslor,
Och synes kylig och stel.

Och mångens bullrande glädje
Är blott en mask, som han bär,
För att ej för världen visa,
Hur' härjad hans lustgård är.

Den, som beständigt bedyrar
Sin vänskap, han är kanske
Den uslaste vän, du äger,
Och säkert den falskaste;

Men, uti ett slutet sinne
Bor oftast i rikligt mått
Den vänskap, som aldrig sviker,
Hvad än må blifva dess lott.

Den vän, som dig oftast smickrar,
Han tadlar dig mest också,
Och den, som dig oftast tadlar,
Han älskar dig såsom få.

Att välja rätt sina vänner,
Det är en konst, som är svår,
Och mången själ kan förvillas,
Som ej den konsten förstår.

Ett sken bedrager i lifvet
Den oerfarne så lätt,
Och sist han finner dock ofta,
Att ögat ej dömde rätt.

Låt hellre hjärtat bedöma,
Hvar troheten säkrast bor —
Att ej åt en hycklad vänskap
Du hjärtats skatter förtror.

Var sen, att öppna ditt hjärta
För hvarje opröfvad vän,
Men slut dock ej här i lifvet
För alla dess dörr igen.

Om här du finner på jorden
En själ, som kan dig förstå,
O, slut dig då fast till honom
Och ej hans vänskap försmå.

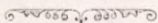
Ty intet skönare finnes
I lifvet, som snart förgår,
Än trogen vänskap, som evigt
I sorg som glädje består.

Då ödet dig hårdast pröfvar
Hon bringar dig hopp och tröst,
Och hjärtats ljufvaste drömmar
Få genklang i vännens bröst.

Alltid finn's det i världen
En själafrände till dig,
Ack, annars vore den öde
Och bitter din lefnadsstig.

Att nödgas ensam den vandra
Ifrån dess början till slut,
Och ej kunna glädjas, älska,
Det härdade du ej ut.

Den *sorg*, som vänskapen delar,
Ju hälften lättare är.
Den *fröjd*, som delas af vänner,
Blott dubbel sällhet beskär.

Ringen.

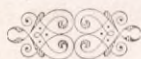
Ack, denna ring, af gullet tung,
Hur' tynger hon ej på min hand!
När du den gaf mig, var jag ung,
Ack, jag nog ångrat mig ibland.
Hvad visste jag, hvad kärlek var,
Jag knapt en aning därom bar
Uti mitt bröst, och nu försent
Jag ångrar, att vi oss förent.

Jag var ett barn, då du den tog
Och tryckte på mitt finger den,
Och vänligt du emot mig log
Och sporde: „vill du bli min vän?“
Din vän, — ack, hvad det kändes godt.
För den, så länge ensam stått,
Jag tog den mot och sen den bar,
Ack, än i dag jag ju den har.

Ringen.

Då var det för mitt hjärta nog;
Men, ack, förändrad tiden kom.
Snart mig en annan känsla drog,
— Försent det var, att vända om.
Då kände jag, att blott som far
Jag dig uti mitt hjärta bar,
Och att en annan — ack och ve
Beständigt blef mig kärare.

Tag denna ring ifrån min hand,
Den lik en boja tynger mig,
Och jag vill digna ned ibland
Under dess börda på min stig.
Gif mig min frihet blott igen,
Nog kan jag vara ju din *vän*,
Fast jag en annans *maka* är.
Tag mot din ring — se, den är här.

Barnafröjd.

Ofta äfven vaken drömmer jag
Mig tillbaka till min barndomsdag,
Lefver om på nytt den sälla tid,
Då min dag var glädje, natten frid.

Då mig solen väckte med sin kyss så varm,
Bar jag ju dess stråle i min egen barm,
Utur sömnigt öga redan gladt den log
Och till lek och joller mig från bädden drog.

Då från dunkelt fäste månen spred sitt sken,
Vinden saktat af, och fogeln sof på gren,
Alt fanns samma lif i barnets hjärta kvar,
Ja, man visste då knapt nog hvad trötthet
var.

Barnafröjd.

Hvar finn's nu den känslan, som gaf sol åt alt
Gaf åt smärtan sjelf en blidare gestalt,
Ack, jag har den fåfängt letat öfveralt,
Hågen blir förstämd, och hjärtat blir så kallt.

Jag fick all den lycka, världen bjuda kan,
Rikedom och ära på min lott jag vann.
Jag fick sola mig i kärleks varma glöd,
Jag var glad — men ack — min barnafröjd
var död.

Jag fick allas afund på min blomsterstig,
Lyckans skötebarn man benämnde mig.
Ack, hur' lustigt det i örat skar,
När jag visste, huru arm jag var.

Jag spred glädje, där jag kunde blott,
Halp min nästa i hans tunga lott,
Lycka kände jag däröfver visst;
Men min barndomsglädje dock jag mist.

Jag i dogmen sökte den få fatt,
Satt vid boken mången sömnlös natt.
Visdom där jag fann, som gaf mig fröjd;
Dock — hur' än det var — jag blef ej nöjd.

Barnafröjd.

Men — hvad under — säg! Mitt barn kom i
min famn..

Jollra, ropa än engång som nyss mitt namn.
Sträck de späda armar mot mig — nu jag vet.
Gåtan, som förut mig var en hemlighet.

Se där i ditt öga den att läsas står.
Konsten — fast den tyck's — är likväl ej så
svår:

Barnslig själ förlikes väl med hjässa grå,
Blif ett barn till sinnet, — du skall målet nå.

Det sjuka barnet.

Barnet:

Bimlen är så hög och blå,
Knappt min tanke kan den nå,
Hur' skall jag så sjuk och svag
Orka flyga dit en dag?

Modern:

Minn's mitt barn, att när engång
Ock din pröfning sluta skall,
Sjuka kroppen ligger kall
Och ej mer gör dig förfång.

Anden från sin boja fri
Uppå lätta, hvita vingar
Sig till änglaskaran svingar,
För att blanda sig däri.

Barnet:

O, hur' skall jag icke då
Mången kväll ifrån det blå
Dig min glada helsning skicka
Och mot dig från stjärnan nicka.

Och då du den tindra ser,
Mamma, uppå fästet klara,
Skall du lugn och tröstad vara
Och ej gråta, klaga mer.

Jag är ju dig när ändå,
Fast du icke kan mig skåda
Ro och frid skall jag bebåda,
Och du skall mitt språk förstå.

Då du se'n i vinternatt
Trött uppå ditt läger hvilar,
Som ett stjärnskott hit jag ilar,
Där jag fordom ständigt satt.

Och när morgontimman gryr,
Och jag längre ej får stanna,
Kysser jag din bleka panna,
Förrän åter hem jag flyr.

Det sjuka barnet.

När du stärkt af sömnen går,
Att min graf med blommor sira,
Och en krans kring korset vira,
Går jag tyst i dina spår.

När i fagert blomsteröga
Glänser klar din saknads tår,
Visar jag emot det höga
Och min mening du förstår.

Sist då ock din timme slår,
Vid din sida tyst jag står,
Och när du från jorden dör
Till min stjärna jag dig för.

Grafven.

Du bleka barn af sorg och nöd
Hvi fruktar du för graf och död?
Befriar icke döden dig
Från alla törnen på din stig,
Och grafven dig en ro beskär,
Som bättre, än alt jordiskt är?
När trötta hjärtat klappat slut,
Och hit man sakta bär dig ut,
Då är ju ändad lifvets strid,
Och vunnen Evighetens frid.

Om här du lämnar vänner kvar,
Din bästa vän där upp du har;
Och hvad var lyckan, som här fanns,
Mot den, att vara evigt *Hans*.

Grafven.

När upp förklarad ande flyr,
Och klar dess frihetstimma gryr,
Ditt stoft skall hvila här i frid
Alt till en ny och bättre tid.

Så signe Gud dig, män'skobarn,
Ett armt och bräckligt, redlöst flarn,
En ödets lekboll utan mål,
Som på vår jord att granskas tål.
När lifvets börda bittrast känn's,
Så vet, att här har den en gräns;
När jorden slutes öfver dig,
Skall lugn du finna här hos mig.

På tuman hand.

Jufva älskling, som mig smeker,
Var för all del engång still!
Skalken, i ditt öga leker,
För en stund sig hvila vill.

Kom och sätt dig vid min sida,
Rynka ej ditt ögonbryn,
Nu du måste tåligt lida,
Att jag råder, hjärtegryn!

Alvar vill jag med dig tala,
Alvar skadar ej ibland,
Till och med för liten svala,
Som har hjärtat uti brand.

På tuman hand.

När jag valde dig till maka,
Var jag själfvisk mer än du.
Mycket skall du få försaka,
Som förnöjer dig ännu.

Har du mod, att vid mitt hjärta
Finna lifvets högsta fröjd,
Dela troget all min smärta
Och dock ständigt synas nöjd.

Vill du lyckans lösen veta,
Som gör mig så glad och säll,
O så vet, den är *arbets*
Till din ålders sena kväll.

Om den mulnar ock vår himmel,
Lifvets stormar till oss nå,
Ack, bland världens glans och hvimmel
Ha' vi ju hvarann, vi två.

Säg mig, älskling, vill du dela
Nu det lif, jag bjöd åt dig,
Kärleken skall allting hela
Och förljufva här vår stig.

I ditt öga skalken leker
Trots mitt tal, som förr ändå,
Och min lock du kärligt smeker,
Tänk, den skall en gång bli grå.

Min gestalt skall böjas, vekna,
Slockna ögats djärfva eld;
Men, fastän min kind skall blekna,
Blir jag dock, „din träl för gäld“.

O, jag skall det aldrig glömma,
Hvad du offrade för mig,
Alt, hvad skönast jag kan drömma,
Ständigt hälgas skall åt dig.

Till en väns minne.

Molto: Du lyktar dagen för mig förrän
aftonen är kommen.

Med sömn begynner lifvet,
Med sömn får det sitt slut;
Fast ingenstädes skrifvet,
Vi veta det förut.
En liten tid vi lefva,
Snart lifvets afton gryr,
Och, hur' vi än må sträfva,
Dock dagen från oss flyr.

När ålderns snö betäcker
Vår hjässa kal och grå,
Ej döden oss förskräcker,
Den blott förlossar då.

Den kommer liksom handen,
Som löser bojan opp,
Och till de bättre landen
Styr själen fri sitt lopp.

Men se, den stunden randas
Kanske i vårens dag,
Då frid och lycka blandas
Kring oss i ljuft behag.
Då lifvet än oss bjuder
Sin skön'sta poesi;
Ack — dödstrumpeten ljuder
Och allting är förbi.

När högst på fästet strålar
Så klar vår lefnads sol,
Och med sin fågning målar
En värld från pol till pol,
Den, som kan solar tända
Och solar släcka ut,
Hör's oss sin maning sända,
Och lifvets dag är slut.

När så vår lefnad flyktar,
Ej må vi klaga då:
„O död, du dagen lyktar,

„Förr'n kvällen kommit på.“
Ty hur' än alt förgätes,
Det borde vi förstätt,
Att lifvets värde mätes
Ej af den längd, det fått.

Vi äro alla gäster
Och stadde uppå färd;
Så löst oss bandet fäster
Vid en förgänglig värld.
En tid hon oss förnöjer,
Vi längta hem till slut,
En främling längre dröjer,
En annan går förut.

Nu fick *du* hädan vandra,
Nu ren *din* timma slog,
Hvem vill dock Herren klandra,
Att han dig till sig tog!
Det var, att mödan sluta,
Förr'n hon dig blef för svår.
Det var, att balsam gjuta
På hvarje smärtans sår.

Så, fall, du minnets blomma,
Vår vänskaps offergård,

Och om vår saknad stamma
Ej för en häpen värld,
Nej, på den enkla grafven,
Där nu hon lämna fått
Den tunga vandringsstafven,
Och glad till hvila gått.

Säg, höghet, glans förglömmes
Uppå vår jord så lätt.
Knappt döda kroppen gömmes,
Förr'n man förgätit det;
Men alt, hvad godt här göres,
Alt ädelt, skönt och stort
Ej så i hast förstöres,
Det lefver evigt fort.

Myggan.

Du grymma plåga, stygga djur,
Som sväfvar kring i sommarkväll,
Att en gång lära dig bli snäll,
Du borde stängas uti bur.
Är det väl skick, är det fason,
Säg, hör det väl till goda ton,
Att ständigt så med giftig gadd
I krig och örlig vara stadd?

Jag sitter uti kvällens brand
Och läser i en treflig bok,
Då kommer du, din lilla tok,
Och sätter dig uppå min hand.
Att smeka männe? Nej, gudnås,
Att bita, sticka, det förstås;
Och hur' jag än dig jagar bort,
Du kommer åter innan kort.

Myggan.

Jag vet en annan jag också,
Som älskar plåga mig hvar dag
Och njuter uti fulla drag,
Då hon mig kan att klaga få.
Och hennes stygn, de kännas ej
Uppå min hand och kind, ack nej,
Djupt i mitt hjärtas dunkla vrår
Hvart stygn mig gifver tusen sår.

Så flyger hon mig vild omkring
Och gäckas med mitt raseri,
Hon tyckes finna fröjd däri;
Jag, arme, säger ingenting.
Hon skrattar endast åt min gråt
Den styggan, ack, hon vet för väl,
Att, hur' hon än mig sticka må,
Jag hatar henne ej ändå.

Knapt solen gått ur östern sky,
Förr'n ren hon börjat med sitt värf,
Det skall dock leda till fördärf,
Se, straffets dagar redan gry.
Ty då en tid jag hållit ut,
Mitt tålmod till sist tar slut,
Och jag som hämd tillfångatar
Den grymma, som mig plågat har.

Myggan.

Ja, surra, väsnas, hur' du vill,
Nu är du dock, din stygga, såld,
När jag dig fått uti mitt våld,
Hör du mig ständigt, evigt till.
Det hjälper ej, att vara sur,
Nu skall jag sticka i min tur,
Och fästa dig med uddhvass nål.
Det är ditt rätta lefnadsmål.

Fattigdomen.

Du rike i ditt öfverflöd
Förhärda ej ditt hjärta,
Du med en liten beta bröd
Kan lindra mångens smärta.
Skjut ej föraktligt från din dörr
Den, som i stoftet ligger,
Kanske han var en annan förr,
Fast nu han går och tigger.

Gif ej den arme hårda ord,
Sök, att hans börda lätta;
Ty mången lider på vår jord
Förvisso ej med rätta.
Det är en pröfning blott af Gud,
Som äfven dig skall pröfva,
Och säger i sitt häлга bud:
„Mot nästan godhet öfva!“

Fattigdomen.

Du vet ej, där du fråssar lugnt
I rikedom och ära,
Hur' det kan kännas svårt och tungt,
Att nödgas alt begära.
Att året om från gård till gård
I rägn och solsken sträfva
Och endast utaf andras nåd
Och andras gåfvor lefva.

Den arme har ej hem, ej bo,
Dit han får tröttad ila,
Där han på mödan funne ro
Och på sin vandring hvila,
Du, som bland siden, dun och lärft
Än hör's dig onöjd grufva,
Tänk uppå den, som endast ärft
Till sofplats ängens tufva.

Du, som att samla själf försmått,
Men lefver stolt att åse,
Glöm icke den, som endast fått
I arf en tiggarpåse.
Men strö ej tanklöst guldut,
Då kan det skingradt blifva,
För den blott tar det aldrig slut,
Som lärt förståndigt gifva.

Serenad.

Vyss bak västanvågor
Dagens stjärna gick,
Och i eld och lågor
Strålar för min blick
Slumrande naturen,
Himmel, land och haf;
Ack, ej blott åt djuren
Gud en hvila gaf.
Björken doftar uti natten,
Spegellugnt är vikens vatten,
Och i skogen
Bjuder trogen
Nordens ljufva näktergal
Elfvorna på bal.

Serenad.

Fönsterluckan stänges,
Dörren slutes till,
I min älsklings boning
Ock man slumra vill.
Men bak rutan klingar
Klagande min sång
Och till dig sig svingar
Hela natten lång.
Böljan skvalpar emot stranden
Suckande i aftonbranden,
Vinden klagar,
Där den jagar
Genom natten såsom jag,
Längtande till nästa dag.

Då du slumrar stilla
I ditt lugna bo,
Intet må förspilla
Där din ljufva ro.
Om i drömmen sväfvar
Emot dig min bild,
Skall du — ack jag bäfvar —
Le emot den mild?
Om mitt hjärtas känslor hviska
Vill jag blott för skogens siska;

Serenad.

Slumra stilla,
Ljufva lilla,
Slumra vid min stämmas ljud,
Slumra du mitt hjärtas brud.

En söndag på landsbygden.

Vidt omkring hon ligger tyst
Utaf fridens ängel kysst,
Världen i sin sabbatshvila.
Insjön är så spegelklar,
Jublande ses lärkan ila
Uppå lätta vingars par.

Knapt en vindfläkt rörs en gång;
Men från hvarje minsta spång
Synas högtidsklädda tåga,
Alvarsamma, tropp på tropp,
Höga blandade med låga,
Till det häliga templet opp.

Och från tornet, slag på slag,
Fastän skrällande och svag

En söndag på landsbygden.

Höres tempelklockan ljuda
Med sin kända, kära röst,
Att till frid och andakt bjuda
Sorgsna hjärtan, kvalda bröst.

Uppå kyrkbacken sen
Uti solens varma sken
Hoptals folket synes stanna.
Gubbar, gummor om hvarann
Torka långsamt ur sin panna
Svetten, som i droppar rann.

Alla åldrar samlas där
Ifrån fjärran, ifrån när,
Att det sanna ordet höra.
Mödrar alvarsamma stå,
Manande de kära små,
Att sig tyst och stilla föra.

Och på gångstigen, som grön
Under himmel blå och skön
Ifrån pastorsns boning leder,
Vandrar herden till sin hjord
Och uti sitt hjärta beder
Gud om rätta, klara ord.

En söndag på landsbygden.

Vördsamt massan gifver rum,
Där han helsande men stum
Fram mot sakerstian skrider;
Och, sen in han vandrat har,
Man kring kyrkan tyst sig sprider,
Snart där ej en plats finn's kvar.

Orgeln brusat, sången ljudit,
Snart predikan når sitt slut,
Och, när presten frid dem bjudit,
Vandra alla åter ut.
Snart i hemmets lugna bo
Tänker hvar och en i ro
Af den lilla trogna hjorden
På de nyss förnumna orden.

Under bondens låga tak
Är väl tarfligt, men stor sak,
Då förnöjsamhet där finnes.
Och då veckans verk är slut,
Lugn och glad han är till sinnes,
Blott han rätt får hvila ut.

Gud den dagen hälgas skall.
Han är den, som hvilan gifvit
På ett tungt och svårskött kall.

I sitt ord har Han ju skrifvit,
Så oss ju Hans urkund lär:
„Du, som trött och sorgsen är,
„Skynda, till din Fader ila,
„Han skall skänka tröst och hvila.“

Och när sjunde dagen sist
Långsamt sig i djupet sänker,
Han till ro sig tacksam tänker,
Ty han vet och tror förvisst,
Att på lifvets arbetsda'r,
Om Gud vill, för honom stundar
Evig sabbat, då han blundar
In och till hans himmel far.

Daggkoppen.

Bland ängens blommor små,
Som i granna färger pråla,
Såg en enkel ört jag stå,
Ingen fågring sågs den måla.
Blomman var likt tufvan grön,
Men i bladets väck hur' skön,
Sågs likt diamanten stråla
Daggens droppe.

Och jag stannade försänt
Uti tankar vid den tufva,
Som ej ödet fågring skänkt,
Att vår sommardag förljufva.
Ingen fjäril flög där kring,
Ensam i de andras ring
Tycktes blomman tyst sig grufva
I sitt armod.

Se, det är helt visst en tår,
Som uti dess öga dallrar.
Ja, dess mening jag förstår,
Om dess dolda kval den skvallrar,
Smärtan, att så ful och arm,
Tryckas djupt mot jordens barm,
Då de andra i sin fågring
Högt sig resa.

Dock, min blomma, i din tår
Ser jag fästets skyar segla.
Själftva solen ej försmår,
Att i dess krystall sig spegla.
Du har mer af solens guld,
Än din granne, rosa huld,
Där den ses föraktligt snegla
På din krona.

Till A . . . a T . . . y.

Äl är ju lifvets afton hvilans tid,
Förnuftets man den äfven ofta kallar;
Ty då har följt på världens äflan frid,
Och lefnadslustens bölja mer ej svallar.

Hvar finn's då glädjen, som i vårens dag
Oss ständigt följde genom lifvets öcken,
Och skingrade med tusende behag
Hvart pannans moln, hvart ögats dunkla töc-
ken.

Hvem skänker oss igen vår lek och dans?
Vi ständigt deras rena nöjen sakna.
Den bästa tid, som i vår lefnad fanns,
Var när man fick till lifvets ungdom vakna.

Till A...a T...y.

Sök icke ålderdomens kulna höst,
Den är ej van, att leka den och skalkas,
Att rövva barnets känslor från ditt bröst,
Den skall tidsnog ändå likt härjarn nalkas.

Till H... a T... y.

Jag mången hört af läckerheter fråssa,
Lucullus själf sig rykte däraf fick;
Men att med tänderna små rosor krossa
Af nöje blott, så långt ej han ens gick.

Dock, i vår nya tid vi kunna skryta
Af samma öfverdrifna lyx i mat,
Sitt rykte ville romar'n säkert byta
Mot några rosor från skön Hilmas fat.

Af afund kanske vill du icke tåla,
Att andra rosor fångsla såsom du;
Låt blott de stackars blomstren ostördt pråla,
En jungfrus drag de aldrig ägt ännu.

Till H...a T...y.

Tag dig till vara, ungdomsyra flicka,
På samma stjälk, som nu du tuggar på,
Kan sitta törnen, som ha' mod att sticka,
Och deras stygn kan till ditt hjärta nå.

Om Hösten.

1882.

u ilar svalan från kulen nord
Till söderns varma och rika jord,
Och där i luften hon hurtigt far,
Hon vinkar afsked med vingars par.

Nu uppå gulnade tegar stå
De rika kärfvar med ax uppå,
Och skogen faller sin grönska af,
Och blomman bäddar sin mjuka graf.

Hur' kulen kännes ej då min håg,
Där stum jag lyssnar på hafvets våg,
Som mörk och dyster i kvällens brand
Mig bringar helsning från fjärran land.

Om Hösten.

Hör, hur' den hviskar om fröjd och vår,
Om ständig sommar, som ej förgår,
Hur' hon mig lockar till muntert tåg
På lustigt glittrande, klarblå våg.

Ja, låt oss ila likt svalan hän
Från höstens stormar och nakna trä'n,
Från blytungt fäste, från köld, från snö
Dit, där naturen ej nödgas dö.

Snart flyr en vinter, snart kommer vår,
Då frigjord böljan i norden slår
Mot stränder vaknande upp på nytt;
Då kommer svalan tillbak's, som flytt.

Lifvet och ängen.

årt lif är just likt ängen! Där mötas
öfveralt
Kontraster, så långt ögats blickar hinna.
Hvarenda liten blomma har fått en skild gestalt,
Och knappast tvänne skall du lika finna.
Där tronar högfärden bland ytlighet och flärd,
Där ses behagsjukan af löjlig dumhet närd
Blott täfla om hvarann, att högsta priset vinna.

Men djupt i tufvans sköte, förskrämd af denna
ståt,

Sig låg och enkel mången blomma gömmer,
Och ödmjukheten följer dess barnaenfald åt,
Och oskuld i dess blåa öga drömmar.
Så innerligt hon blickar mot tysta vandrar'n
opp,
Likt tårar i dess krona ses skimra daggens
dropp;
Sin hela blomstersjäl i denna blick hon tömmer.

Lifvet och ängen.

Och mången nyttig lärdom vi lära där också;
— Hvem vill en färd till ängens blommor klan-
dra? —

Såväl den skönsta blomma, som allra minsta
strå

Oss hviskar visdomsord, där fram vi vandra.
De mana oss, att höja mot fästet upp vår blick,
Af solens ljus och värme sin fågring ängen
fick;

Vårt rätta lif vi få ock där vi andra.

Se, under stenen där, som jag lyfte undan
nyss,

Hvad veka örter sig mot jorden luta!

De äro utan färg, ty af solens varma kyss

De aldrig i sitt gömsle fingo njuta.

De vuxit upp i mörker, bland idel stoft och
grus,

En strimma ej de skådat af dagens klara ljus,
Därför de bleka skott och stänglar skjuta.

Ty liksom blomman får af solens ljus sin färg,

Af höjden dricker män'skoanden lifvet;

Men vuxen uti mörkret, hon ständigt blir en
dvärg,

Åt hvilken endast natt och död är gifvet.

Farväl!

Farväl, sköna näjd med fågring och fröjd
I solglans dig skådar mitt öga!
Skön är naturen. Hvar blånande höjd
Ses sträfva mot fästet det höga.
I blommor står lunden,
Och himmelen lågar i aftonstunden.

Så långt mina blickar i fjärran än nå,
Blott älskade näjder de skåda,
Än böljor, som sakta mot stränderna slå,
Än skogar. Jag känner dem båda.
Den ena gaf skugga,
Den andra lät svalkande stänk kring mig dugga.

Och där midt i sjön kan jag holmarne se,
Där fick jag i enslighet drömma,

Farväl!

När världen, som slöt sig kring mig, tycktes le,
Hur' ljuft var att sorgerna glömma
Vid porlande bäcken
Och vänta bland grönskande tufvor på Necken.

Och se, när den kom uti underfull glans
Den klara fridfulla natten,
Då trådde små elfvor sin hvirflande dans,
Då häfde sig blånande vatten,
Och Necken sig höjde
Bland vassen, som ödmjukt mot ytan sig böjde.

Alt lämnar jag nu, och hvem vet, om engång
Jag skådar i lifvet er åter;
Så tagen till afsked min klagande sång,
Vid lyran jag klinga den låter.
Vill Gud, skall jag drömma
Bland eder på nytt och all smärta förglömma.

Den döende ynglingen!

Nu bort alt agg och tvifvel,
Som uti hjärtat bor,
När grafvens portar öppnas,
Man på hvarandra tror.
Fastän i vänners ögon
Står afskedssmärtans tår,
Finn's hoppet dock, att engång
Man än dem råka får.

Nu hjärtat slut har klappat,
Knappt tjugo år ha' flytt,
Och evighetens morgon
För mig dock redan grytt.
De glada ungdomsplaner
Om framtid ljus och stor
Förintats af den allmakt,
Som bortom grafven bor.

Den döende ynglingen!

Min barndoms glada drömmar,
Mitt sälla tidsfördrif,
Likt hägringar i flykten
I kapp med älskadt lif.
Ack, att se fröjd och ungdom
Sitt blomster för en strö,
Att äga lust att lefva,
Och likväl nödgas dö.

Mitt land, du gamla, kära,
Du ärorika land,
För dig jag velat kämpa
Om ock med svärd i hand,
Med andans bästa vapen
Alt för ditt framtidsväl,
Med mod i unga barmen
Och kärlek i min själ.

Och nu jag ej fått gjuta
För dig en droppe blod,
Ej offrat andens skatter
För dig, ej pröfvat mod.
Tyst, okänd har jag vandrat,
Och arm var visst min lott;
Dock, i mitt varma hjärta
Jag har dig älska fått.

Den döende ynglingen!

Ack, när jag ögat sluter,
Kanhända skall jag se
En annan atsurhimmel
Än din emot mig le;
Men med den sista sucken
En fjärran helsning tag,
Att jag dig troget älskat
Till sista andedrag.

Till dig jag återvänder
Af stoft, en näfve full;
Dock, skänk åt trötta kroppen
En graf uti din mull,
En graf, där friden herrskar,
Tills sist på domedag
Jag vid basunens stötar
Skall vakna också jag.

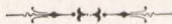
Ja, slut uti ditt sköte,
O, fosterland, din son,
Som längtat till ditt möte
Förgäfves fjärran från.
Först måste hjärtat brista,
Och stafven fällas ner;
Jag kom dock engång åter,
Men ej, med lifvet mer.

Den döende ynglingen!

Farväl du vän, som tåras,
Där du vid grafven står,
Tack för all trogen vänskap,
Tack för din saknads tår.
Dess värde vet jag skatta,
Den är mig dyr och kär,
Ty af ett älskadt hjärta
En minnets gärd den är.

När sommardagen randas,
Och solen stiger opp,
Styr då till enkla kullen
Ditt tysta vandringslopp,
Och tänk på lifvets morgon
Hur' full af hopp hon är,
Hur' full af glans och skönhet
Med himmel klar och skär.

Och när hon ned sig sänker
Bak gyllne vintersky,
Och dagens ljusa bilder
För nattens skuggor fly;
Tänk då på mänsko'lifvet,
Hur' kort dess dag dock är.
Knapt har dess morgon stundat,
Förr'n kvällen ren' är när.

Afsked.

Jag står på däckets och skådar
Med vemod mot stranden hän,
Snart skymmas för dunkla blicken
Dess stenhus och gröna trän.
Där ser jag än uti fjärran
Mitt land och mitt barndomshem,
En tår sig smyger i ögat,
Den tåren, den galler dem.

Hvad minnen i själen rinna,
Hvad tankar från svunnen tid!
Ack, aldrig kan jag förglömma
Min barndoms heliga frid.
I nattens mörker jag skönjer
Af landet en strimma än,
När skall jag från samma böljor
Den skåda på nytt igen?

Afsked.

Så gåtfullt hörs böljan hviska
Kring kölen i munter dans,
Och högt uppå nattligt fäste
Står tindrande stjärnekrans.
Ännu jag i fjärran skådar
Ett ljus — ack, jag vet det är
En sista helsning från hemmet,
Som det till mitt hjärta bär.

Nu sjönk det i havvets bölja,
Nu dyker det opp på nytt,
När längre jag ej det varsnar,
Min känsla sig ock förbytt.
Där bort, där vet jag hon ligger
Den strand, jag försvinna såg,
Och där framför mig är — hafvet,
Oändligt med våg vid våg.

På hafvet.

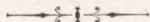
Vid relingen tyst jag drömmer,
Som fordom vid hemmets härd,
Och skeppet alt längre glider
Uppå sin svallande färd.
Hur' såg jag som barn ej redan
Mig fly på skummande haf,
Att vandra i fjärran länder,
Med väska och vandringsstaf.

Och nu skall hon sanning blifva.
Den dröm, som jag drömde då,
Att nu jag på hafvet gungar,
Jag knappast kan det förstå.
Så härligt allting mig tyckes,
Ett stjärnstrött fäste jag ser;
Och hafvet hvimlar af stjärnor,
Då jag i dess djup ser ner.

Du, bölja, som muntert leker
Och dansar mig vildt omkring,
Hvad du är sorgfri och lycklig,
Du är ett afundsvärdt ting.
I skummet, som yr kring skeppet
I häjdlöst rasande lopp,
Sig fästets stjärnljus spegla,
Ja, ren' i din minsta dropp.

Godnatt, se, naturen manar
Till sömn och till hvila ren,
Du, bölja, mig fredligt vagga
Mot främmande kuster hän.
När drömmarna tyst sig lägga
Kring slumrande vandringsman,
Där han i sin farkost hvilar,
På dig sig förlitar han.

Godnatt, för min tysta helsning
Till svunnen fädernestrand,
Till vänner, som slumra redan
I ro uti eget land.
Sjung högt om den varma känsla,
Som intet afstånd betar,
Om kärlek till fosterjorden
Och vännen, som där blef kvar.

På Genfer sjön.

Hur' skönt, från världens buller fri,
Här få i tysthet drömma,
Och för en stund af poesi
All jordisk prosa glömma!
Hvad tankar tränga sig på mig,
Där jag i jullen hvilar;
Min bästa tanke dock till dig
Mitt hjärtas älskling ilar.

O, fick jag vid din sida här
På dunkel bölja gunga,
Och för dig, ängel, dyr och kär,
Mitt hjärtas känslor sjunga!
Få lyssna till din kända röst,
Med dig i kvällen svärma,
Och drömmande invid ditt bröst
Mitt sängarhjärta värma.

På Genfer sjön.

I kväll det slår så högt sitt slag
Uti naturens sköte,
Det ser i alt den huldans drag
Och skyndar dem till möte.
Så rodnar ju min flickas kind,
Som alpens toppar glöda;
Så hviskar ju likt kvällen vind
Dess läppar, rosenröda.

Så blå, som söderns himmel är
Dess oskuldsfulla öga,
Och gyllne lockar henne klär,
Som stjärnans guld det höga.
Och hennes själ är den ej lik
Den klara insjövägen,
Som är på härlig fågring rik
Och varm, som hon, i hågen.

Hvem vet, i månens bleka sken
Kanske den dyra sitter
Vid hemmets strand, på mossklädd sten
Och ser på böljans glitter.
Fastän hon fjärran från mig är,
Vi från hvarandra stötas,
Dock begges våra tankar där
Bland stjärneljusen mötas.

Hvad foster af min fantasi!
När såg jag denna tärna?
Och dock — mitt hjärtas svärmeri —
Jag drömmer det så gerna.
När fann jag i vår värld en själ,
Som kunde rätt mig fatta?
Ack, lumpna dröm, hvad vill du väl?
Jag nödgas åt dig skratta.

Se öfver månens skifva där
Ett dunkelt moln sig breder,
Förvandlad ock min glädje är,
Mitt luftslott ramlat neder.
Mot stranden jag med jullen far
Och mig till ro begifver.
Fastän jag ingens hjärta har,
Min drömbild hos mig blifver.

Chillon.

Savoyens mäktige furste
Jag såg i sitt fönster stå,
Fast vida hans makt sig sträckte,
Han såg ej nöjd ut ändå.

Uppå hans herrskarepanna
Ett hotande åskmoln låg,
Och tankfull han blicken sänkte
I Genfer sjöns klarblå våg.

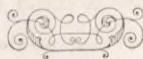
Där ned sågs den sorglöst tråda
Sin glada bullrande dans,
Som om i dess dolda sköte
Ej hämska lämningar fanns.

Hör! Just det ljud uti kvällen
Ett gäلت och fasansfullt skri.
Det kom från slotts-oublietten,
Man gjorde en fånge fri.

Och se, den järnhårde mannen
Han rycker i fönstret till,
Som om för ett blodigt spöke
Förgäfves flykta han vill.

Skygg skådar hans blick i djupet,
Det är hans tystlåtna vän,
Som öfver hans grymhets offer
Straks sluter sin port igen.

Och fönsterluckorna stängas,
Bak fjällen går solen ner;
Blott böljan hör's sorgset hviska
Om hvad i sitt djup han ser.

Till en komfirmand.

Nu är den slut, din barndomsdag
Med alla sälla stunder,
Försvunna alla dess behag,
Fördunklade dess under,
Framför dig livvets bränning slår;
Men, förr'n du ut till kampen går,
Låt vännens ord dig varna,
Så godt, som det förmår.

Ack, fastän nu så rosenrödt
Emot dig lifvet strålar,
Bedrägligt är det falska sken,
Som det förföriskt målar.
På djupet — om du kunde se —
Finn's sorg och kval och gråt och ve,
Ack, sviket hopp måhända,
Hvem vet, hvad alt kan ske.

Till en konfirmand.

Ja, förr'n du går från hemmets bo,
Och lämnar kära härden,
Se än tillbaks på detta bo,
Det lugnaste i världen.
O, stanna på dess tröskel än
Och signa detta hem min vän;
Ty aldrig, aldrig mera
Får du dess frid igen.

Här såg du dagens första ljus,
Här grät du första tåren,
Här i din dyre faders hus
Förflöt ju ungdomsvåren.
Här sjöng din moder dig till ro,
Här gaf hon dig i arf sin tro,
Här fick vid hennes hjärta
Du trygg och lycklig bo.

Här flydde hastigt årens lopp
Ej blott i dans och lekar,
Fritt växte du till yngling opp
Lik dalens stolta ekar.
Här lärde du dig flit och id,
Här glömde du all split och strid,
I barndomshemmets sköte
Fanns endast fröjd och frid.

Till en konfirmand.

Här fick din första kunskap du
Af far och moder lära,
Att älska kung och land näst Gud
Och hålla dem i ära.
Här fick du mat, då andra svalt,
Här värme, då därut var kalt,
Ja, denna trygga boning,
Har gifvit åt dig alt.

Här har din moders ömma blick
Fått på din bana vaka,
Här vänskaps ljufva sötma fick
I rikligt mått du smaka.
När livvets stormars vilda brus
Slog dina luftslott ned i grus,
Du bygde lätt dig andra
Af idel, idel ljus.

Ja, helsa hvarje dunkel vrå,
Där du i oskuld drömde
Om framtidshimmel klar och blå,
Och alla sorger glömde.
Här svärmade du ömt ibland
I kärleksgudens sköna land
Med barnets rena känslor,
Fast hjärtat stod i brand.

Till en konfirmand.

Nu har af gossen blifvit man,
Och drömmen alvar blifvit,
Nu du dig själf försvara kan,
Sen Gud dig krafter gifvit;
Men när du nu på gränsen står
Af ungdomstid och mannaår,
Säg, har du mod att trotsa
Den storm, därute går.

Ungt är ditt sinne, varmt ditt blod,
Kraft kan ej armen sakna.
Och dock jag frågar „har du mod
Till lifvets jämmer vakna?“
Nu slutar drömmens gyllne dar,
Blott verkligheten har du kvar,
Och den skall säkert svika
Det hopp, dig drömmen bar.

Så himmelsk än den mot dig ler,
Den skall dig dock bedraga,
Och sänka dig i djupet ner
Och all din sällhet taga.
Om du ej vet dess faror fly
Och finna skydd för stormens gny,
Tills ock för dig med lönen
Skall hvilans timme gry.

Till en komfirmand.

Grymt kan det tyckas, med mitt ord
Dig från din himmel rycka;
Men tro mig „jorden är blott jord“
Och sällspord är dess lycka.
Den, som dit ut i striden går
Och ej dess djupa vigt förstår;
Men tror på egna krafter,
Han ingenting förmår.

Där hjälper ej det skarpa svärd,
Som oväns brynja splittrar,
Och stålsmidd sköld är intet värd,
Hur' än den ståtligt glittrar.
Nej, intet jordiskt vapen kan
Beskydda, rädda här den man,
Som ej till hjälp i striden
Guds bistånd ropat an. —

Din kraft skall fåfängt dig bebo
Och maktlös duka under.
Ditt bästa vapen är din tro,
Trots världens onda funder.
Förtal och tredrägt, split och hot
Med detta vapen ställ dig mot
Och du skall lyckligt trampa
Dem sist under din fot.

Till en konfirmand.

Och kommer engång sorgens dag,
Och vill din styrka svigta,
Och själen bäfvar tyngd och svag,
Din blick mot höjden rikta.
Känn's pröfningen dig altför svår,
Ditt stöd invid din sida går.
Tro blott på fadershanden,
Som ändra alt förmår.

Och ser du i din egen själ
En ovän till din lycka,
Ack, skynda, att med trogen bön
All makt ifrån den rycka;
Ty värst af alt, som blifvit födt,
Är just ens eget svaga kött,
Och af dess dolda kräfte
Ren mången själ förblödt.

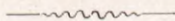
För ära, pänningar och glans
Sälj ej den skatt du äger,
Hvar må den rikedom fanns,
Som tron på Gud uppväger?
Nej, gå med pannan hög och klar
Och du den största sällhet har,
Som efter syndafallet
Blef lämnad åt oss kvar.

Till en konfirmand.

Se bort, då uti kvinnohamn
Den lede vill dig vinna,
Skam åt den man, som falla kan
Blott för en falköpt kvinna.
När bar väl vällust i sitt sköt,
Den lycka, hvaraf fräckt den skröt;
Med äckel och med afsky
Dess lumpna glädje slöt. —

Och blir du hatad och förföljd
För detta lugn i nöden,
Lid tåligt och behåll din tro
I lifvet, som i döden;
Ty går alt annat uti kvaf
På lifvets stormuppfyllda haf,
Den flyter alltid ofvan
Och finner ej sin graf

Så signe Gud dig, män'skobarn,
Som dig till vandring reder,
Ett armt och bräckligt, redlöst flarn,
Om ej hans hand dig leder; —
Men, om du ej hans hjälp försmår,
Trygg genom storm och strid du går
Och engång bortom grafven
Du fadershemmet når. —

En brusten sträng.

Hon satt uti skogens dunkel,
En bild af förtviflan hon var;
Ty barnets känslor hon mistat,
Fast fägringen än fanns kvar.
Nyss ljödo ju hjärtats toner
Harmoniskt sköna, och nu
En sträng väl brustit därinne,
Ty alla de tystnat ju.

Nyss, då från hemmets boning
Till vännens möte hon gick,
Hur' jublade varma hjärtat,
Hur' strålade barnlig blick.
Och nu! Hvar är hjärtats glädje,
Hvar solen i ögats blå?
Hvem kunde i hast din lycka
O, flicka, förbyta så? —

Ack, arma barn, se din ungdoms
Din lefnads sällhet har flytt,
Ditt löje till gråt förvandlats,
Din frid är till sorg förbytt.
Din himmel af moln fördunklats,
Din stig är med törnen strödd,
Ack, af ett ögonblicks villa
Är hjärtats lustgård förödd. —

Ja, gråt öfver flyktad glädje,
Och klaga din bittra lott.
Den man, du trodde dig älska,
Han var en förförare blott.
Men kanske du djupt i ditt hjärta
Ännu bär den brottsliges bild,
Och är, trots alt hvad han brutit,
Förlåtande, öm och mild. —

Ack, rikedom, ära och lycka
Kan svika; men dock på nytt
Till törstande själen komma,
Så ej en oskuld, som flytt.
Hon är din skönaste prydnad,
Din skönaste fägring försann,
Och om du den skatten säljer,
Den aldrig återfås kan. —

En brusten sträng.

Den blifver ständigt förlorad,
Trots ånger, klagan och bön,
Och aldrig strålar din fågring
Som förr, så älsklig och skön.
Ditt öga mot jorden sänkes,
Som fordom så fritt såg opp.
Med krossadt hjärta, du vissnar,
Förhärjade rosenknopp. —

Mer blomstra ej hjärtats blommor,
Mer värmer ej lyckans sol,
Framför dig står världen öppen,
En öken från pol till pol.
Så tom, utan lugn och hvila,
Den öppnar mot dig sin famn,
Och oskuldens lustgård stänges
Af straffet i änglahamn.

Blankt skimrar det dragna svärdet
Med ljungeldens hämska glöd,
Och pekar mot dunkel framtid,
Så dyster som natt och död.
Dit bort skall du ensam vandra
Med ångern i dina spår, —
Beledd och hånad af andra,
Tills bort du från lifvet går.

En brusten sträng.

Ack, blodet stelnar af fasa,
Af skräck ditt hjärta står still,
Och som förstenad du sitter,
Fast undan du flykta vill.
Långt bort, fast till världens ända,
Dit samvetets röst ej når,
Kanske dock vid grafvens portar
Försoningens tecken står.

Dryckesvisa.

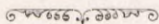
Gif mig bägar'n, jag vill dricka
Skål i botten för min flicka.
Att blott läppja fint på glaset,
Duger icke på kalaset.
Jag vill drufvans safter njuta,
Medan lustigt än de flyta,
Först, när bägar'ns nektar tryta,
Vill mitt dryckeslag jag sluta.

Gif mig bägar'n, jag vill tömma
Den till botten, för att glömma
Alt hvad lifvat bittrast bjuder,
Medan drufvans fluidum sjuder.
Fyll pokalen! Likt de gamle
Må vi den med rosor smycka,
Drömma hulda gudars lycka,
Tills vi under borden ramla.

Gif mig bägar'n — stormen hviner!
— Ganymedes — inga miner!
Usla jordkryp, svara, tala,
Tror du jag ej kan betala?
Lyssna, häpna — guldets klingar,
Där i fickan än det hvilar,
Om beställsamt kring du ilar,
Hvem vet, om det ej får vingar.

Fyll pokalen! Hör du sången,
Hur' den jublar denna gången?
Utan att jag mig bemödar,
Gudaådern öppen flödar.
Vät min tunga, drufvosafter!
Till Apollos fostrarinna
Blef ej endast skapt en kvinna;
Vinet först gaf sångar'n krafter.

Skål i botten sist go' vänner,
Kinden glöder, ögat bränner.
Skall jag mig på alvar bikta,
Lyssna — mina ben de svikta.
Om ej nu jag visan slutar
Tror jag — raraste mor Lona
Att den kanske får förtona
Uti en af dina knutar.

Till Karl Forsgrens minne.

Jord, som i ditt sköte gömmer främlingen
från nord,
Du är ej hans hemlandstorfva, du är söderns
jord.
Ej hans korta lefnadssaga här sin början tog,
Nej, en annan himmel först emot hans öga log;
Men då gästfritt du den döde skänkte här en
säker hamn,
Gif ock fridfull hvila, moder, och slut honom
ömt i famn,
När för andra dagens morgon nattens skuggor
fly,
Låt då ock för honom dagas, lifvets morgon
gry.

Till Karl Forsgrens minne.

Dig han sökte, för att finna helsan sin igen,
Men förgäfves fick han vänta, längta efter
den,
Kraften bröts och hoppet släcktes, ett du lik-
väl gaf,
Kanske hvad du bäst kan bjuda, i din famn
en graf.
Säkert, då som barn han drömde uti hem-
mets ro,
Ej han tänkte sig en sådan långt från barn-
domshem och bo.
Under björkens gröna lockar, där den står i
vårlig skrud.
Prydd och smyckad, skön och härlig, lik en
äkta nordisk brud,
Där han såg sin drömvärld sluta uti kvällens
brand,
Nära vid sin moders hydda uti älskadt foster-
land.
Såg han kanske ännu längre, trogna vänner
gå
Till hans sista mörka boning, att strö blom-
mor däruppå,
Minnets blommor, vänskaps gärder, hälgade af
känsla varm,

Till Karl Forsgrens minne.

Sprungnen upp i modershjärtat, tänd uti kam-
ratens barm,
Ack, här skall väl griften ofta utan blommor
stå,
Men vår tanke skall den hinna signande ändå.

Stäm lyran!

Stäm lyran *klar!* Låt inga missljud tona,
Det finnes nog af dem uti vår värld,
Och det är sången, som skall alt för-
sona,

Hvar veklig klagan på vår korta färd.
Stäm lyran klar! Låt högt dess stämma
ljunga

Med tordönsskall, vidt omkring berg och dal,
När du är glad, då bör du alltid sjunga;
Men tiga tyst, då du är kväljd af kval.

Stäm lyran *gladt!* Låt ej dess stämma dallra
Ett eko blott af smärtan i ditt bröst.
Den får ej, om dess dolda hjärtsår skvallra,
Dess uppgift är, att gifva alla tröst.

Stäm lyran!

En dyster sång är liksom vindens jämmer
Då hvinande den genom rymden far
Och ständigt blott — vår håg och själ för-
stämmer
Och stjäla den smula fröjd, som finnes kvar.

Stäm lyran *fritt!* Låt fritt dess välljud klinga,
En tvungen sång är nesa blott och skam.
Blott frihet kan din lyras ton bevinga,
Då ur ditt hjärtas djup den tränger fram.
Stäm lyran fritt! Mot högre regioner
Den styra skall först då sitt ystra lopp,
Och med sin trollmakt egga millioner
Till ädel kamp för rätt och sanning opp.

Stäm lyran *enkelt*, som ditt hjärta talar,
Dess röst kan granna ord ej tolka rätt,
Och lättare den smärtan kan hugsvala,
Om hvarje hjärta kan den fatta lätt.
Lik ungmöns själ är väl den enkla sången,
Den synes genast sådan som den är,
Blott af naturen, ej af konsten fången,
Så full af oskuld, änglaren och skär.

Stäm lyran *starkt!* Låt ej dess tonvåg stamma
Likt neslig fruktan, bäfvande och svag.

Stäm lyran!

Då kan det vara just precis detsamma,
Om alls den ljuder ens en enda dag.
Högt talar sanning, som vill öfvertyga
Ett tveksamt slägte om den makt, den fått;
Högt må ock sångens silfvertoner flyga,
Då kan den verka något skönt och godt.

Olle Rask.

Hvem kände ej Rask vid kusten,
Där lugn hans lefnad förflöt,
Tills sist han på vreda böljor
Sin tysta tillvaro slöt.

Han var nu en egen sälle,
En tvärvigg se'n unga år;
Men flinkare man ej funnits,
Än han i tackel och tåg.

På grannfars skuta hvar sommar
Han plöjde närmaste fjärd,
Och satt om vintern i hemmet
Vid arm och osande härd.

Hans största hopp uti lifvet
Var att få segla på haf.
Dit kom han ock sent omsider;
Men blott, för att gå i kvaf.

Det hände sig, då han kommit
På femtiotalet ren,
Att ock på den simple gubben
En glimt föll af lyckans sken.

Ett lif han lyckades rädda
En dag på en stormig färd,
Och fick sig en rundlig summa,
En *ringa tacksamhets* gård.

Nu tänken i alla helt säkert,
Att gubben var glad i sinn';
— Tvärtom, att sitt verk förtälja
Föll aldrig vår hjälte in.

Men ryktet hann dock till kusten,
Och snart han från alla håll
Fick frågor, om hur' det skedde.
— Han teg helt tyst som ett noll.

En dag man såg till sin häpnad,
En båt lägga ut från land,
Den glänste så ny som solen,
Och styrdes af Raskens hand.

Man ilade ned till stranden
Och ropade honom an,
Och frågade, hvar i världen
Den sköna skutan han fann.

Uppå den frågan af Rasken
Ett noggrant svarsomål ej gafs;
Men hän mot den häpna mängden
Det ljud: „nu bär det till hafs“.

Och ensam i akterstäfven
Mot hafvet han styrde sin färd.
Nu skulle han hinna målet
Och finna sin drömda värld.

Snart svann hans segel ur sigte,
Man vände från stranden om,
Det var som ifrån en likfärd
Man åter tillbaka kom.

Och dagen slutade redan,
Då tunga moln stego opp,
Och högre upp emot stranden
Slog vågen i häjdlöst lopp.

Man kunde ej mera tvifla;
Till storm det rustade sig,
Och hvarje seglande skuta
Flög hemåt lustig och vig.

Blott Rasken vände ej åter;
Men nästa morgon man fann
En kantrad skuta på hafvet,
Och på dess djup låg en man.

Här slutar vår Olles saga.
Han längtade ut till haf,
Och fick sig sin egen skuta,
Blott för att segla i kvaf.

Kamelian.

Säg, känner du blommans saga,
Som där i ditt fönster står
Och som till sin fågring draga,
Hvar undrande blick förmår.

Så stolt och värdig hon väntar,
Att människans hyllning få
Och den blott på dörren gläntar,
Hon straks lägger an uppå.

Hon reser stängel och krona
Alt högre från krukans jord,
Och straks öfver läppar tona
Beundrans och smickrets ord.

Kamelian.

Hvad fägring den blomman äger,
Hvad hållning, skick och fason;
Hvartenda blomblad oss säger,
Att hon är af „goda ton“.

Den, som från skapelsens tider
En sådan fägring har fått,
Hon säkert ock vällukt sprider
Och doftar ljufligt och godt.

Och närm're man henne nalkas,
Af doften att njuta få;
Men må väl den sköna skalkas
Hon doftar ju ej ändå.

Förtretad man henne glömmar;
Den segren var klen och kort,
Och blomman sin krona gömmer
Och vissnar bedröfvad bort.

Så går det i våra dagar
Kamelian stolt och skön,
Fastän hon vår blick behagar
Och synes förföriskt skön.

Sagan, den vet förtälja,
Att engång i svunnen tid
Hon var en ståtlig prinsessa,
Som eggade mången till strid,
För att hennes tycke vinna
Ooh fästa invid sin barm
Den blomman, som log beständigt
Så glödande, älskogsvarm.

De voro där tvänne syskon,
Vidt skilda som dag och natt,
Den ena var skön och dyster,
Den andra log blidt och gladt;
Kamelia var den ena,
Och Rosa den andra var,
Och sällan skådade ögat
Ett ädlare syskonpar.

Då Rosa var glad och liffig
Och god, som knapt någon ann,
Kamelia allas hjärtan
Blott genom sin skönhet vann;
Men hon var kall och förhärdad
Och stolt i sin jungfrusjäl,
Och trampade mångens hjärta
Föraktligt med stålskodd häl.

Kamelian.

Men, såsom ofta i världen,
Så var förhållandet här,
Ju mera hinder man mötte
Dess mer blef man öm och kär.
Att denna fästning besegra,
Hvar friare djärfv beslöt,
Och hvarje afslag, som skänktes,
Blott olja på elden gjöt.

Kamelia fann sitt nöje,
Att håna den tro man bjöd,
Fast ödmjukt sitt knä man böjde,
Blott skymford på skymford ljud.
När sist hon fann sig allena,
Och friarskaran var bort,
Hon klagade nog så bittert,
Att deras trohet var kort.

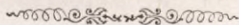
Och när på andra hon bidde
Så stolt och djärf i sin håg,
Hon märkte, att tiden flydde,
Att ingen på henne såg,
Då reste hon än sig högre
Och stod i sin fulla glans,
Att gifva sin hand och krona
Till sist för en brudekrans.

Kamelian.

En enda blef Rosa trogen,
Sitt hjärta hon honom gaf.
När sist han af döden skördats,
Och lades i mörkan graf,
Då sköt ur den svarta mullen
En knoppande blomma opp,
Och Rosa blef blomman kallad,
Och knoppen för rosenknopp.

Och doften, den spred så vida,
Den dödes kärlek det var,
Som än utur grafvens gömma
Steg högt emot himmel klar.
Och han, som på grafven böjde
Sitt knä, af dess blommor bröt
En enda och under tårar
Den rörd till sitt hjärta slöt.

Men när Kamelia lockat
Med skönhetens trolska makt
Förgäfves, och döden henne
Förbleknad på båren lagt.
Då sköt där vid rosens sida
En blomma ur hennes graf,
Och man den det stolta namnet
Kamelia henne gaf.

Kyss, blick, omfamning.

Jag ville lefva trogen, blott
För att dig kyssa få.
Oändligt skön är väl dens lott,
Som städs får hålla på,
Att plocka från en rosenmund
Från morgon intill aftonstund
De bär, där lysa grant.
Ej sant? —

Jag ville trogen lefva, blott
Jag fick ditt öga se,
Och se'n min längtan du förstått,
Det vänligt mot mig le.
O, flicka, i din hulda famn
Från lifvets storm jag finner hamn
Och, trots all sorg och strid,
Min frid.

Kyss, blick, omfamning.

Jag ville trogen lefva, blott
För att dig famna få,
Och se'n du ej min bön försmått,
Få tänka däruppå.
Hur' lycklig, blott du ropte „kom“,
Jag låge hela lifvet om
O, flicka, vid din barm,
Så varm. —

När alt är slut.

varför simmar världen uti blod?
Hvarför kämpa bröder emot bröder?
Själftva dagens stolta drott förblöder,
Fästet hotar med en syndafloed.

Nattens stjärnor tindra icke mer,
Sina ögon de för världen dölja.
Hafvet dånar. Blodig är dess bölja,
Rasande hon bryter allting ner.

Milda Luna, hvar har du dig gömt,
Har för evigt du med hvilan flyktat?
Fåfångt människan sitt öga lyktat,
Blott om död och fador har hon drömt.

Tårar strömma, suckar smyga ut.
Själftva barnet uppå modersarmen
Söker tröst invid den hulda barmen,
Men dess rika källa sinat ut.

Och man ropar „ve“ öfver hvar ann,
Flyr från hemmets fordom trefna hydda,
För att se om bergets hålor skydda
Emot död, och dom, och syndens bann.

Hämska väsen födas af sig själf,
Vilda läten genom luften tränga,
Och en väpnad ängel synes stänga
Själftva vägen bort till Lethes elf.

Skogens vilddjur smyga rädda fram,
Mer ej vilda efter gammal vana,
Bäfvande de tyckes något ana,
Där de darra fogliga, som lam.

Jorden skälftver, remnar i sin grund,
Åskan dånar, och dess viggjar ljunga.
Bergen vackla, molnen segla tunga,
När hon nalkas världens sista stund.

Plötsligt lågar det i blodröd sky,
Ifrån fjärran domsbasunen skallar.
Hör, dess stämman oss till domen kallar,
Under folkens klagan, ve och gny.

Och Cheruberna med dragna svärd
Flyga kring, att rättvist straffa jorden,
Deras läppar hviska löftesorden
Om en ny och lyckligare värld.

Upp ur griftens dunkel stiga de,
Som uti dess gömma re'n fått sofva,
Glada öfver gudanådens gåfva,
„Att stå upp och se sin frälsare“.

Och vid svärdens hugg ur hjärtat flyr
Anden, bäfvande till domar'ns sida,
För att där en rättvis dom förbida
Af den hand, som allas öden styr.

Oskulden.

Det gror ett frö uti vår tid,
Ett frö från Edens dagar,
Dess rot är himlen, frukten frid,
Dess lag är himlens lagar.
I ungmöns öga blomman ler,
Som i naturens vår,
Och fröet, lagdt i barmen ner,
Där friska rotskott slår.

Och när i världens storm och strid
Hon möter oss ibland,
Då tystnar alt, ty där går frid
Med henne hand i hand.
Och hjärtat värm's vid ögats glans,
Och själen blir så ljus,
Ty oskulden i myrtenkrans
Trädt in uti, vårt hus. —

Oskulden.

Du klara sol, du himmel blå,
Du vår och frid och fröjd,
Kom sprid din strålgans i min vrå,
Gör själen lugn och nöjd.
Du aning om ett bättre land
Lys mig uppå min stig,
Att bort till rätta hemmets strand
Jag hinner ledd af dig. —

Hösten 1884.

Blomman vissnar, se naturen
Stiger i sin graf,
Stormen hviner, ifrån grenen
Löfven falla af,
Och med dem, där vinden
Dem kring marken strö,
Kallnar det kring män'skans hjärta,
Hennes känslor dö.

Vårens knoppar, sommar'ns blommor
Uti hennes bröst,
Alla äro de försvunna,
Äfven där är höst.
Vintern kommer, akta bara,
Att ditt hjärtas gull
Ej förintas af dess kyla,
Bytes bort till mull.

Hösten 1884.

Än, fast höstens vindar hvina
Rundt kring haf och land,
Kastar solen sina strålar
Ned till oss ibland.
Låt dem tränga till ditt hjärta,
Fånga, göm dem där,
Att du där har vår, fast vinter
Rundt omkring dig är.

Tiden.

Tlockan slår sina jämna slag,
Visarn långsamt kring taflan skrider.
Pendeln rör sig båd' natt och dag,
Fjädern slites, och tiden lider,
Släkten födas och släkten dö,
Lefva, verka och vandra åter,
Glädjen skämtar, och smärtan gråter,
Sommarsol smälter vintersnö.

Tiden skrider sin jämna gång,
Jorden vandrar sin gamla bana,
Småningom blir den altför trång,
Tusen blickar i rymden spana.
Tanken växer och forskar ut

Tiden.

Nya gåtor uti naturen,
Liksom fången i gyllne buren
Sorgset räknar hon hvar minut.

Tiden skrider sin jämna gång,
Går förbi där den lilla hvilar
Vaggad in utaf modrens sång,
Ständigt, ständigt den framåt ilar.
Mången tänker ej däruppå,
Vet knapt af, att en dag försvunnit,
När hon längre i lifvet hunnit,
Lär hon bättre dess vigt förstå.

Tiden skrider sin jämna gång,
Rosig tärna med glöd på kinden
Tycker aldrig den är för lång,
Att den flyktar med själfva vinden.
Altför fort flyr hvar lycklig stund,
Om man blott finge tiden stannad!
Åldern kommer, den blir förbannad,
Visarn gör som förut sin rund. —

Klockan slår sina jämna slag.
Visarn långsamt kring taflan skrider,
Pendeln rör sig båd' natt och dag,
Kjeden slites, och tiden lider.

Tiden.

Släkten födas och släkten dö,
Lefva, verka och vandra åter,
Glädjen skämtar, och smärtan gråter,
Sommarsol smälter vintersnö.

Frestaren.

Han smyger vid din sida,
Hvarthän du än må gå,
Han hviskar i ditt öra,
Ack, lyssna ej derpå.
Han lofvar guld och lycka
Och evig samvetsfrid;
Men skänker skam och nesa,
Fördömelse och strid.

Alt, hvad här svartast finnes
Han visar rosenrödt,
Förgyller själfva tisteln,
Man på din bana strött.
Men, när du följt dess maning
Och tror förbytt din lott,
Du finner dig bedragen,
Och att du fallit blott.

Frestaren.

Nej, lyssna ej till frestar'n,
Ej till hans hycklarord.
Var nöjd med hvad du äger,
Lef lycklig på vår jord,
Och låt försynen leda
Din stig till himmelen,
Där väntar dig din lycka,
Där slutar frestelsen. —

I ateliern.

yss slutade mästare'n sitt arbete,

Modellen får hvila en stund.

Själ'f har han sig lagt i det närmaste
rum,

Att taga en stärkande blund.

Paletten och penslarna färdiga stå,

Tills åter han börjar på taflan sin måla,

Rundtom uti skrikande färgtoner pråla

Ett kaos af saker, båd' stora och små.

Den utsydda skärmen med fjär'lar och blom-
mor,

Där atlasen lyser så eldröd och grann,

Kan täfla i skönhet med mattan på golfvet,

Som engång på resa i Smyrna han fann.

En massa af byster och praktväkster stå

I ateliern.

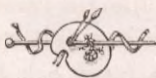
I grupper kring rummet bland gamla porsliner,
Och in genom färgade rutorna skiner
Den strålande vårsol'n i dunklaste vrå.
Midt framför kaminen, där brasan ses flamma,
Står länstol'n från Ludvig den fjortondes tid.
Pendylen därpå är ett konstverk, som visar
Sankt Görans och vidundrets blodiga strid.
Längst fram uti rummet staffliet sig reser,
Bredvid på divanen en björnhud är satt,
Där hvilar modellen, en retande kvinna,
Vid sidan af målarens angorakatt.
En svartlockig gosse med rosiga kinder
Betraktar med undran en brokig pastell,
Han fryser och skyndar till värmande brasan
Förr'n han till en kärleksgud skall stå modell.
På duken, som målas, helt lätt är skitserad
En Venus med svällande runda behag,
Som säkert är ämnad, att uti „salonen“
Sig tillvinna „hedersdiplomet“ en dag.

Dörren öppnas, hvilans tid är slut,
Penseln åter öfver duken föres.
Katten skyndar bort till närmsta knut,
Därifrån dess gälla läte höres.
Kvinnan sträcker sig på huden ut.

I ateliern.

Blottad sväller inom en sekund
Alabasterhvita nakna kroppen.
Nu det gäller uppå dunkel grund
Skänka Venus lif ur målningskoppen.
Man begynner arbetet på stund. —

Verket skrider framåt dag för dag,
Snart har Amor plats vid Venus sida.
Än med penseln några lätta drag
Och det gäller på triumfer bida.
Mången, när han taflan färdig ser,
Längtar veta få dess lefnadssaga,
Att en flik af slöjan undandraga,
Som så mystisk gör en atelier.

Det nya plagget.

Uppå bänken, stolt och värdig,
Lille bror beundrad står.
Första byksan, just nu färdig,
Pryder hans små feta lår.

Ända hittills han fått vandra
I sin skjorta blott och bar,
Nu han får gå klädd som andra,
Nu han är en riktig karl.

Rundtomkring i fröjd och gamman
Syskonen, en munter ring,
Klappa händerna tillsamman
Åt det underbara ting.

Det nya plagget.

Första byksan, barndomsminne,
Muntert än i ålderns dag,
Om af sammet eller linne,
Lika var dock ditt behag. —

Hur' man om och om det vände,
Förr'n man det uppå sig drog,
Man var karl, man straks det kände,
Då man nya plagget tog.

Lille pilt, vid varma härden
Blif en karl till hjärtat ock,
Då är småsak, om i världen
Du bär byksor, väst och rock. —

Mot realismens förkämpar.

Jag vet ej, men helt visst på tok
Är världen blifven mer och mer,
Hvar finner man en enda bok
Där man ej endast skuggor ser. —
Kom, pessimist, som sjunger där
Beständigt dina jeremiader,
Och säg om ej till några rader
Du finner bättre ämnen här.

Hvi gräfver du bland smuts och dy,
Att endast maskar leta fram,
Den konsten är ej stor, ej ny,
Ej skön, ej engång helsosam.
Låt masken ibland stoft och grus
Förbisedd, arm, förtrampad kråla,
Hon är ej skapt för solens ljus,
Låt henne i sitt mörker tråla.

Mot realismens förkämpar.

Men ej för natt och skuggor blott
Blef världen skapt i tidens tider,
Här finnes mången härlig lott
Bland alla lifvets hårda strider.
I borgens sal, i kojans vrå,
Du lyckan ser emot dig stråla;
Kan du dess friska språk förstå,
Hvarför den ej i toner måla. —

I mannens bröst, i ungmöns barm,
I gamle gubbens trötta hjärta,
Hos barnet uppå moderns arm
Du ser den uti fröjd och smärta.
Det finnes sorg uti vår värld,
Men sorg med rosor i sitt sköte,
Och då oss glädjen är beskärd,
Bäst lyckan träder till ditt möte.

I motgångs och i pröfningsdag,
Ja, äfven där du skall ett ämne finna,
Som har ett tjusande behag
För hvar och en, båd' man och kvinna.
En droppe flyter äfven då
Till jorden ifrån nådens källa,
Om ock ur röda ögon välla
Dess flöden ibland tårar små.

Mot realismens förkämpar.

Låt fästet klarna för din blick,
På flykten tunga molnen jaga.
En tår af lifvets sötma drick,
Låt lifvets skönhet dig behaga.
Sen sjung i annan ton engång,
Låt ljuset öfver natten segra,
Låt stjärnan fram ur töcknet hägra,
Högt skall den helsas då din sång. —

Sibyllan.

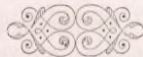
Sag har min egen Sibylla,
Framåt i tiden hon ser,
För trolldom henne beskylla,
På alvar jag varnar Er.
I hjärtat hon kraften äger,
Som framtidens lösen fann,
Om ständigt hon sanning säger,
Därför jag ej svara kan.

Hon breder på bordet korten
Med slug och alvarlig min,
I fyllda glaset hon gjuter
Ägghvita och stearin.
I kaffekoppen hon letar,
Och ser i din flata hand,
Hon nyfikna själar retar;
Men talar sanning ibland.

Sibyllan.

Att kunna förutspå öden,
Är ej en konst, som är svår,
Blott man i lifvet och döden,
En oskuld har, som består.
När fram den ur ögat blickar
Så tjusande mild och öm,
Försynen en aning skickar
Om kommande lefnadsdröm.

Att se hennes barnalöje,
När sannt hon spått någon gång,
Det är i sanning ett nöje,
Väl värdt en anspråkslös sång.
Sibyllan, om ni vill veta,
För mig en ängel hon är,
Sak samma, hvad hon må heta,
Hon är min hjärtanskär. —

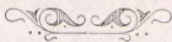
Barnet.

— vad djup i detta barnaöga, se
Hur' oskuldsfullt, hur' tänkande tillika;
Ja, denna blick, som ständigt tyckes le,
Kan om ett himmelskt paradys predika.

O, vore jag ett litet barn ännu
Med skuldfritt sinne och med sorgfritt hjärta,
Då vor' jag lycklig, Astrid, såsom du,
Och kände ej af lifvets kval och smärta.

Du mitt exempel uti lifvet är,
Du är min ängel uti fröjd och fara.
Den högsta nåd, jag utaf Gud begär,
Är att få ständigt barn i hjärtat vara.

Till A . . . e.

Hvi skall jag se dig plågas, tåras, lida,
Hvi gaf dig ödet denna hårda lott?
Jag ville se dig glad invid min sida,
Jag ville se dig frisk och munter blott.

Men om försynen velat så dig pröfva,
Min lott är den, att hviska hopp och tröst,
Att med min kärlek dina smärtor söfva,
Att ömt dig vårda vid mitt troгна bröst.

Du är en fogel uti gyllne buren,
Din rena ande bojan spränga vill;
Är du det offret skyldig åt naturen,
Du likväl evigt hör mig ensam till.

Till A...e.

Flyg före mig till hemmet uti fjärran,
Vi mötas där, att aldrig skiljas mer.
När dagen stundar, det vet endast Herran,
Välsignad stunden, då han frihet ger.

Öfvervunnen.

Slut opp, att jämt mig plåga,
Du efterhängsna flicka där!
Jag delar ej din låga,
Jag har en annan kär.
Håll opp, att jämt mig locka
Med böner och med hot,
Du är en vacker docka;
Men ej jag vill mig bocka
I stoftet för din fot.

Jag vill det ej förneka,
Att ödet skänkt åt dig behag.
Likväl, att med dig leka,
Beständigt fruktar jag.

Jag hört, att hvarje flicka
Till mer än hälften geting är,
Hon låtsar honung dricka;
Men har en gadd att sticka,
På en gång djärf och fjär. —

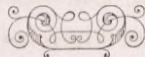
Du genomstyggga unge,
Du tomténisse, skalk och troll,
Fast dagen ut du stunge,
Min värme blefve noll.
Därför dig ej besvåra,
Jag är så kall, som polens is.
Hvad än du må begära,
Din trollkraft i all ära
Mig rör på intet vis. —

Jag vet, hvad lugnet bådard,
Hvarmed du på min maning hör,
Att jag dig genomskådard,
Det rår jag ju ej för. —
Din blick blir kall och dyster,
Ditt öga bådard rägn och tö,
Det mig att skåda lyster,
När du på nytt blir yster,
Min lilla, vackra mö. —

Öfvervunnen.

Seså, låt vreden fara,
Gör blicken klar, gör pannan fri.
Att ond och ledsen vara,
Finns väl en fröjd däri? —
Du tiger än och tvekar,
Hvi älskar du att plåga mig?
Jag mer det ej förnekar,
Att från vår barndoms lekar
Jag endast älskat dig. —

Seså — att dig försona,
Jag borde tagit mig i akt;
Mig arme dock förskona,
Jag har ju intet sagt.
Du, stygga, dig förklara,
Håll upp, att halft mig kräfva så;
Jag ber dig svara, svara,
— „Skall jag ej lycklig vara
„Du älskar mig ändå!“ —

Lifvets gåta.

Lifvet har sin stora gåta,
Som knapt någon lär förstå;
Men, hvad kan det väl oss båta,
Ständigt tänka däruppå.
Liksom vinden går och kommer
Utan ursprung, utan mål,
Lifvets början, lifvets ände
Nogsamt att begrundas tål.

Hvadan kommer denna gnista,
Som till låga fladdrar opp,
För att slockna i det sista,
Brista, som en vattendropp.
Män'skor dö och män'skor födas,
Slägten komma, slägten gå,
Lif förskönas, lif förödas,
Hvarför? — Ingen kan förstå!

Lifvets gåta.

Tusen hjärnor det begrundat,
Tankens skärpa slitit ut,
Lika kloka re'n från början,
Som när andens kraft tog slut.
Först, när kortsynt öga brister,
Själen får sin segerkrans,
Lösningen på lifvets gåta
Strålar uti himmelsk glans. —

Tankeläsning.

Tag mig i handen, led mig fram till stället,
Där tinget finn's, som nu jag tänker på,
Låt dig besjålas af min tankes trollkraft
Och ledd däraf till rätta platsen gå. —
Jag är magneten, som dig för mot målet,
Blott med ett finger jag din kosa styr.
Så — leken börjar — bind för ögat duken.
Vet, hvar minut är uti lifvet dyr. —

Du, hulda flicka, ej jag vill förneka,
Att du ej är magneten, som mig för,
Du är den stjärna, som mig vägen visar
Till målet, om jag lefver eller dör. —
En hemlig makt har detta lilla finger,
Jag darrar, bäfvar, då det vidrör mig;
Men bättre kan jag dina tankar läsa,
Du älskade, om jag får se på dig. —

Tankeläsning.

Den svarta bindel, som mitt öga skymmer,
Den släcker solen, som min dag gör klar,
Den tvingar mig i natt och mörker famla,
Den mig från dig mot okänt öde drar. —
O, låt mig sänka blicken i ditt öga,
Och hjärtats tanke läsa däruti,
Då leder mig magneten till din sida,
Det är ditt enda, bästa trolleri. —

Kärleken.

Edens tid var förbi,
Sagda de straffande orden,
Stormens vinge var fri,
Hon rasade vildt på jorden.
Ängeln stod med sitt svärd,
Att evigt lustgården stänga,
Suckar af ånger sig tränga
Dit ifrån nyvaknad värld.

Solen i svartnad sky
Dyster sitt anlete döljer,
Vågen med dån och gny
Skälfvande klipporna sköljer.
Fogeln bland skogens trän,
Slutat sin visa sjunga,
Blikstar på blikstar ljunga
Jämt emot jorden hän.

Kärleken.

Adam från Eden drog,
Hand i hand med sin Eva,
Hjärtat af bäfvan slog,
Här hon nu skulle lefva;
Lefva i nöd kanske,
Sträfva i svett och möda,
Hvem skulle honom stöda,
Ifall han svigtade?

Och vid hans sida gick,
Tigande, tyst, hans maka,
Sände en tårfylld blick,
Ständigt ännu tillbaka.
Kom så med lugn och frid
Natten till kvalda hjärtan;
Men hon ej söfde smärtan,
Svunnen var lyckans tid.

Ner uppå tufvans bädd
Sjönk hon vid Adams sida,
Bäfvande, blyg och rädd,
Att på sitt öde bida.
Tåren uti sitt lopp
Föll på den varma jorden,
Och af den vattnad vorden
Sköt där en blomma opp.

Och i dess krona låg,
Skimrande uti natten,
Liksom från bäckens våg
En droppe ädelt vatten;
Men det ej daggen var,
Så högt ej bäcken stänkte,
Tåren det var, som blänkte,
Från Evas ögonpar.

Och bäst de sutto så,
I kvällens sena timma,
Föll uppå blomman blå
Sjunkande solens strimma,
Och bådas sorgsna blick
Ner uppå blomman sänktes,
Hvad uti hjärtat tänktes,
Ej någon skåda fick;

Men, då i purpursky
Solen på nytt sig tänder,
Dagen begynner gry,
Adam ej smärtan känner.
Tåren ej glänsar mer
Klar uti Evas öga,
Och mot det klarblå höga
Hon med förtröstan ser.

Kärleken.

Blomman vid hennes fot,
Som växte upp ur tåren,
Slog uti hjärtat rot,
Och med den grydde våren,
Hjärtats härliga vår,
Som kan lifvet försköna,
Båda fingo de röna,
Hvad dess trollkraft förmår.

Kärlek var blommans namn,
Den planta, som skön sågs spira
Ur jordens modersfamn,
Att gladt sina blomster vira
Kring vårt föräldrapar,
Där den till ängsladt hjärta,
Skingrande kval och smärta,
Frid och salighet bar.

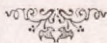
Den döende.

ch när jag vandrat hädan,
Och du här ensam står,
Låt ljufva minnets blommor
Uppspira ur din tår,
Och båda hopp och vår.

Och om kring dig de gråta,
De faderlösa små,
Ack, vårda ömt de späda,
Som ej sin sorg förstå.

Och då de hunnit lära,
Hvad död och saknad är,
Ledsaga dem till grafven
Och säg, hvem slumrar där.

Förlofningsringen.

Ett ting jag vet, som skingra kan
Hvart moln, som pannan höljer;
Med det ett hjärtas tro jag vann,
Som mig i döden följer. —
En ring, en gyllne ring det är,
Helt slät, ej prydd af ädla stenar;
Men dock oändligt dyr och kär,
Ty den två unga lif förenar. —

Då jag berusad henne ser,
Hvad känslor kan ej fram hon mana!
En framtidsbild med sol, som ler,
Ack, mycket mer får hjärtat ana.
Den „boja“ kallats; men den är
Helt visst ej tung på fingret bära,
Ack — bar jag den ej ständigt där,
Jag vor' förtviflad på min ära. —

Förlofningsringen.

Nämn mig *en* slaf, som suckat har
Efter den boja, som han funnit;
Jag ensam uti längtan var,
Förr'n detta gyllne band jag vunnit,
Och nu, då bunden här jag står,
Och på min boja tankfull skådar,
Hur' himmelskt sällt mitt hjärta slår,
Och alt mig endast fröjd bebådar.

Den stunden, ack, jag minn's den väl,
Då denna ring på fingret trycktes,
Och när för öfverlycklig själ,
Vår jord förbytt till himmel tycktes.
Af samma hand, mig fångad fått,
Hur' lät jag mig ej gerna bindas,
All frihet sedan jag försmått,
Blott tvänne armar kring mig lindas.

„Så sade fordom spränglärd man:

„Den, som försmår sin frihet vakta

„Och ej den skyddar, fast han kan,

„Den måste hvar och en förakta.

„Det slägte, honom fostrat opp,

„Helt säkert vekligt skall gå under,

„Ty nesligt är dess lefnadslopp,

„Fast rikt på prakt och onda funder.“

Förlofningsringen.

Den domen, han då vräkte fram,
Att skaffa mod åt fega hopar,
Den kommit ofta nog på skam,
Ja, än när man till oss den ropar.
Ty nämn en tid, då kärleksmakt
Ej lärt oss älska våra bojor,
Hur' än förnuftet stått på vakt,
I höga slott, som låga kojor.

Och därför, gyllene klenod,
Jag kysser dig och ödet prisar,
Som så min tysta suck förstod,
Och gaf det bot, som hjärtat lisar.
Och Du, som denna ring mig gaf,
Vet, den ej lämna skall mitt finger,
Förr'n öppnad väntar mig min graf,
Och dödens hämska klocka ringer.

Nyårshelsning.

1883.

En dröm är lifvet. År på år förgå,
Knappt har ett grytt, förr'n re'n det ses
försvinna.

Väl den, som kan dess andespråk förstå
Och ej i drömmar låter dem förrinna.
En dröm är skön; men slutar dock engång,
Och när man se'n till verkligheten vaknar,
Man svärmeriets glada bilder saknar,
Och tystnad är sireners ljufva sång.
En bubbla brister. Så gör äfven lifvet;
Men bubblan lämnar knapt ett märke kvar,
Då lifvet visar, hur' försynen har
Uppå dess bakgrund ordet „*alvar*“ skrifvit.

Nyss sjönk igen i purprad västan-våg
Ett flyktadt år med solens sista strimma.

Och då dess matta afskedsglans jag såg,
Det drog för ögat lik en vårlig dimma.
All sorg, all glädje, som det med sig fört,
Liksom det stode präntadt på det höga,
Så underbart steg fram för själens öga
Med månget hopp, som det i grund förstört.
Bedröfvad sänkte jag mitt hufvud ned,
Och tår på tår sig smög längs bleka kinden;
Men ingen såg dem, utom aftonvinden,
Ty ensam jag min tysta saknad led.

Då sprang lik guld på fästet upp en strimma;
Ej var det solen. Det var midnattstimma,
Och månen börjat knapt sitt tysta lopp.
I stjärnors sken jag såg det nya året.
Med hoppets blomma skimrande i håret
Ur Medelhafvets böljor dyka opp,
Naturen famnen tyst emot det sträckte,
Och nya känslor i dess bröst det väckte,
En framtidsblomma, slutan än i knopp.

Det gick ett jubel genom hela världen,
Ty lik en brud det nya året kom,
Så full af hopp om lycka uppå färden,
Tills sist i tidens famn det vände om.
Och äfven jag, där jag i undran stod,

Till min ängel.

Tror du ögat kan bedraga,
Då det blickar mot dig så?
Kanske, blott att Dig behaga,
Strålar djärft dess himmel blå.
Nej, den eld, som där du skådar,
Endast återglansen är
Af den låga i mitt inre,
Som mig tjusar och förtär.

Tror du läpparna bedraga,
Då de le emot dig så?
Kanske, blott att kyssar taga,
Spetsas de så djärft de små.
Nej, ack nej, hvad hjärtat känner,
Stamma de i tysthet ut,
Och i vännens öra hviska
Trohetseden hvar minut.

Flicka, som blott jag får trycka
I min famn, så älskogsvarm,
Om jag hjärtat kunde rycka,
Lågande utur min barm,
Och inför din fot det lägga,
Att dess glöd du kunde se,
Kanske skulle då du lita
På dess trohet säkrare.

Kanske, om jag skulle döda
Mig af kärlek vid din fot,
Utur hjärteblodet röda
Skulle „tron på mig“ slå rot.
Om jag rasade och svure
Ständigt på min kärleks halt,
Kanske skulle då du märka,
Att mitt hjärta ej är kallt.

Ängel, då jag dig begärde,
Ej det blott ett gyckel var,
Alt, som gaf mitt lif ett värde,
Jag dig då till offer bar.
Vet, blott det är verklig kärlek,
Som på vännens eder tror,
Och ej tviflar på den känsla,
Som uti hans hjärta bor.

Till min ängel.

Stämma träng till vännens hjärta
Och gif genklang i dess bröst,
„Trohet uti fröjd, som smärta,
„Lofvar jag till lifvets höst.“
Ack, jag älskar dig i nöden,
Som i glädjens sälla tid.
Denna kärlek trotsar döden,
Blomstrar än i grafvens frid.

Pierrot.

In på banan ledes häst på häst,
Det är föreställning där som bäst.
Lätta varelsor med smink på kinden
Flyga, sväfva fram i kapp med vinden.

Gällt trumpeteten ljuder vidt omkring,
Hundar valsa, hoppa genom ring,
Då det sker ett litet öfverdåd,
Följer straks applåd uppå applåd. —

Hästen rasar, eggad af musiken,
Huldt dansösen småler mot publiken,
Straks med storm hon allas hjärtan tar;
Nu är blott den sista nummern kvar. —

Alla tyckas vänta någonting,
Pierrot är lofvad vidt omkring,
Ryktet hit från fjärran länder nått,
Att han kan prestera något godt.

Oro tyck's besjåla en och hvar,
Hastigt förhänget åt sidan går,
En applåd, en dånande fanfar,
Och den väntade på banan står. —

Hej, så lustigt han kom in också,
Blott ett skutt och kullerbyttor två,
Se'n en promenad på hufvudet i sanden,
Än ett skutt, och sist en vink med handen.

Det var lustigt. Det gick vigt och gladt,
Hela salen kikna vill af skratt.
Så den besten också styrt sig ut,
Munterheten aldrig vill ta slut.

Och Pierrot gör sin pligt, som förr,
Med förtviflan han på banan rasar,
För hans konster direktören fasar,
Där han hemligt gläntar på en dörr. —

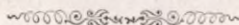
Sådan djärfhet utan like är,
Hvilken våghals, skriker hela truppen,
Häpna, se, hur' hänger han ej där,
Lifvet sitt han mista kan på kuppen.

Ständigt mer och mer han dem förvånar,
Det är liksom han på alvar hånar.
Hvilket hopp — haa, — ett förtviflans rop,
Man rusar opp och tränger sig ihop. —

Hvad har då händt, hvad bådardetta skri?
Trapetsen hänger ledig där och fri,
I sanden ligger liflös Pierrots kropp,
Det var hans längsta och hans sista hopp.

En duk däröfver, sex jockeyer fram,
Den fallne ut — herr direktören in:
— Han endast fått ett hål i skallen sin;
Men skadan är ej engång alvarsam. —

I nattens mörker skrider fram ett tåg,
I färdig grop en matta sänkes ner.
En enslig tår, som endast stjärnan såg,
Kan skvallra om, att Pierrot är ej mer.

Narcissen.

Du blyga, älskliga blomma,
Som talar om fröjd och vår,
Säg, om du min tysta längtan,
Min lågande blick förstår.
Hvi strålar så klart mitt öga,
Då jag på din fägring ser?
Hvi höljer jag dig med kyssar,
Beständigt alt mer och mer?

Kan så din doft mig förnöja,
Din fägring fångsla min håg?
Ack nej, en starkare trollkraft
Uti ditt väsende låg.
Hon, som mitt alt är i lifvet,
Sin hand kring din stängel knöt
Och räckte mig vårens blomma,
Som hon i sin blomstring bröt.

Narcissen.

Du är en afbild af henne,
Som jag i mitt hjärta bär,
Ty lika älsklig och fager,
Som du, ju den hulda är.
Ja, äfven hon är en blomma,
I ungdomsvåren ännu,
Som fångslar sin stackars fjäril
I ljufva bojor, som du.

O, finge jag henne fästa,
Som dig vid min troгна barm,
Och linda kring hennes stängel
Min starka, skyddande arm.
Och se henne le och blomstra
I skydd af min kärleks glöd,
Och vid hennes hjärta glömma
All jordisk jämmer och nöd.

Se, redan din krona vissnar;
Jag säkert för hårdt den smekt.
Ack, äfven mitt hjärtas älskling
Skall vissna, se'n slut vi lekt.
Ja, kindens rosor förblekna,
Och gyllne locken blir grå;
Men i mitt trofasta hjärta,
Hon är densamma ändå.

Narcissen.

Ack, blomma, ett ord mig hviska,
Så fullt utaf saligt hopp!
Säg, att hon älskar den grymma,
Som ändat ditt lefnadslopp,
Ack, förrän din kalk du sluter
Och slumrar i döden in,
Säg, får jag ej engång kalla
Den *skönsta blomman för min!*

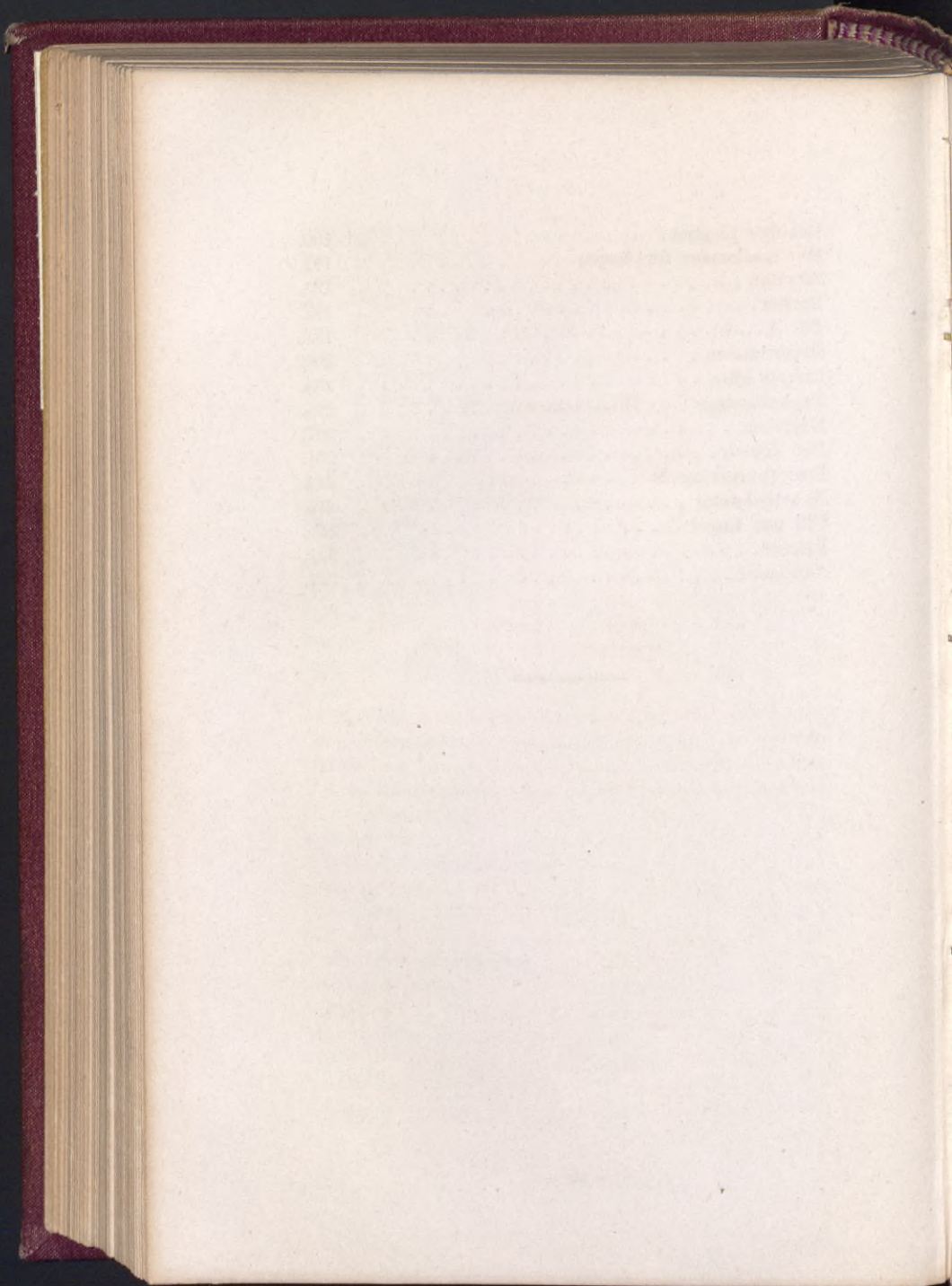

Innehåll:

Originalitet	sid. 5.
Ditt öga	" 7.
Till våren	" 9.
Ut, ut	" 11.
Enkans sång	" 14.
Korset i skogen	" 16.
Skål för Nordens kvinnor	" 18.
En Julekväll	" 21.
Till min gråtande flicka	" 23.
Sippan	" 25.
Godt nytt år	" 29.
Världen	" 32.
Myrten	" 35.
Ögat	" 37.
Min dröm	" 38.
Rosa i skogen	" 41.
Hvad har jag fått?	" 45.
Våren 1882	" 48.
Primavera	" 50.
Hedendom och Kristendom	" 54.
Vid Imatra	" 57.
Tror du att jag glömmer dig	" 59.
Vikingen	" 61.
Döden	" 67.
Den glömda grafven	" 69.
Till Elias Lönnrot	" 73.
Tankar på grafven	" 75.
Kanariefogeln	" 82.

Sjömanshustrun	sid. 84.
Råd till en ung vän	” 86.
Ringen	” 90.
Barnafröjd	” 92.
Det sjuka barnet	” 95.
Grafven	” 98.
På tuman hand	” 100.
Till en väns minne	” 103.
Myggan	” 107.
Fattigdomen	” 110.
Serenad	” 112.
En söndag på landsbygden	” 115.
Daggkoppen	” 119.
Till A . . a T . . . y	” 121.
Till H . . a T . . . y	” 121.
Om hösten 1882	” 125.
Lifvet och ängen	” 127.
Farväl	” 130.
Den döende ynglingen	” 132.
Afsked	” 136.
På hafvet	” 138.
På Genfersjön	” 140.
Chillon	” 143.
Till en komfirmand	” 145.
En brusten sträng	” 152.
Dryckesvisa	” 156.
Till Karl Forsgrens minne	” 158.
Stäm lyran	” 161.
Olle Rask	” 164.
Kamelian	” 168.
Kyss, blick, omfamning	” 173.
När alt är slut	” 175.
Oskulden	” 178.
Hösten 1884	” 180.
Tiden	” 182.
Frestaren	” 185.
I ateliern	” 187.

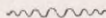
Det nya plagget	sid. 190.
Mot realismens förkämpar	" 192.
Sibyllan	" 195.
Barnet	" 197.
Till A . . . e	" 198.
Öfvervunnen	" 200.
Lifvets gåta	" 203.
Tankeläsning	" 205.
Kärleken	" 207.
Den döende	" 211.
Förlofningsringen	" 212.
Nyårshelsning ,	" 215.
Till min ängel	" 218.
Pierrot	" 221.
Narcissen	" 224.

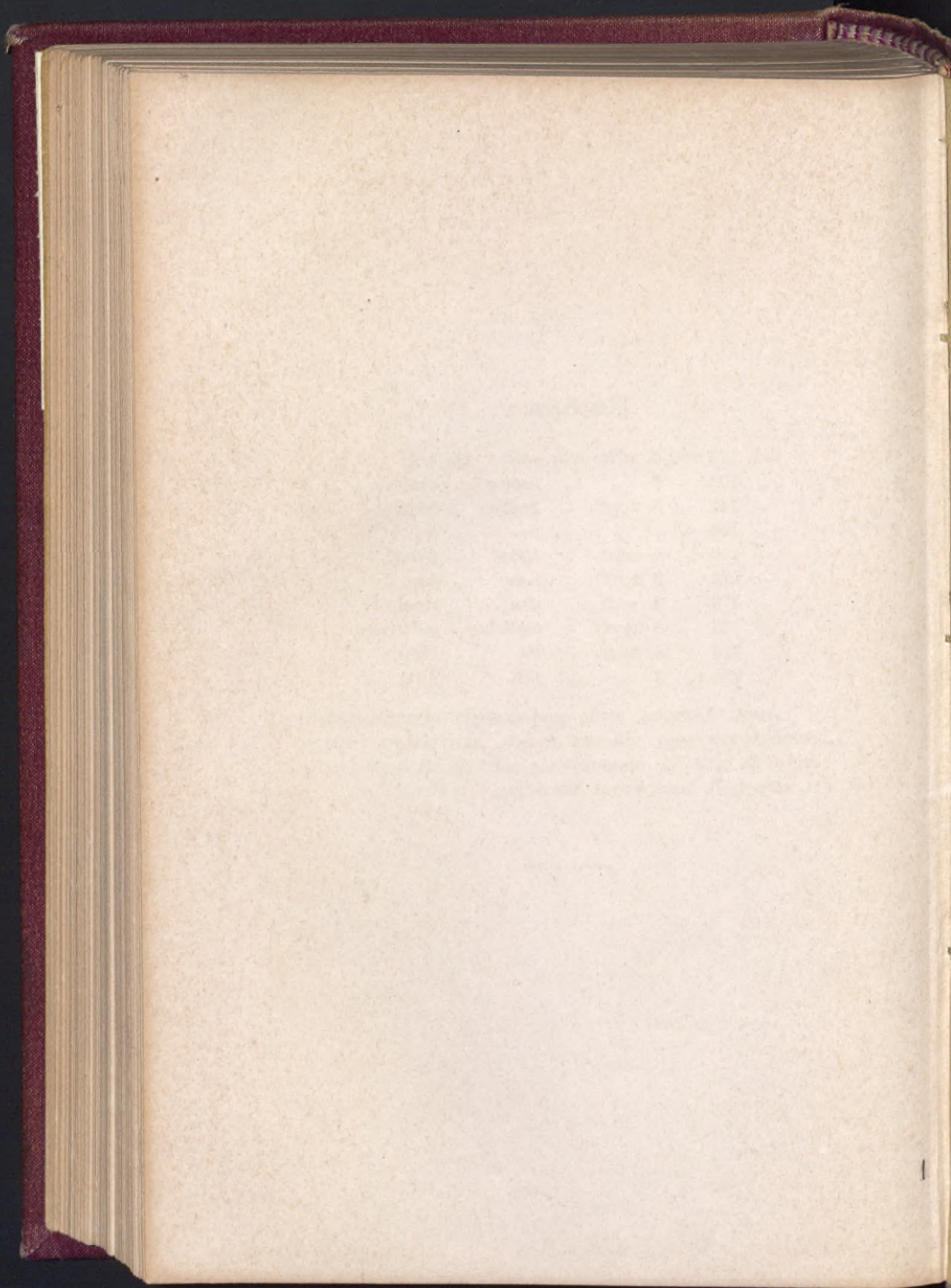

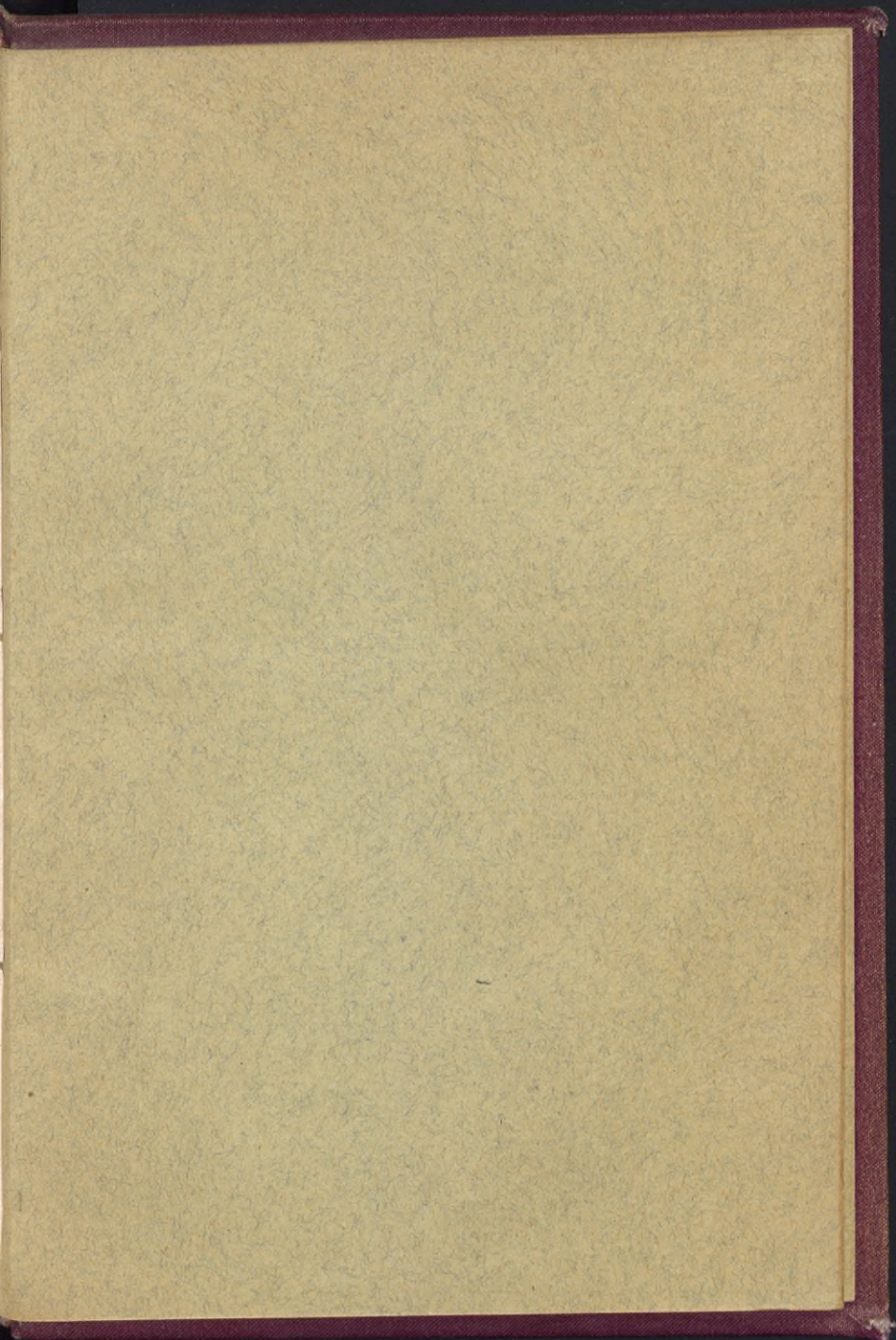
Rättelser:

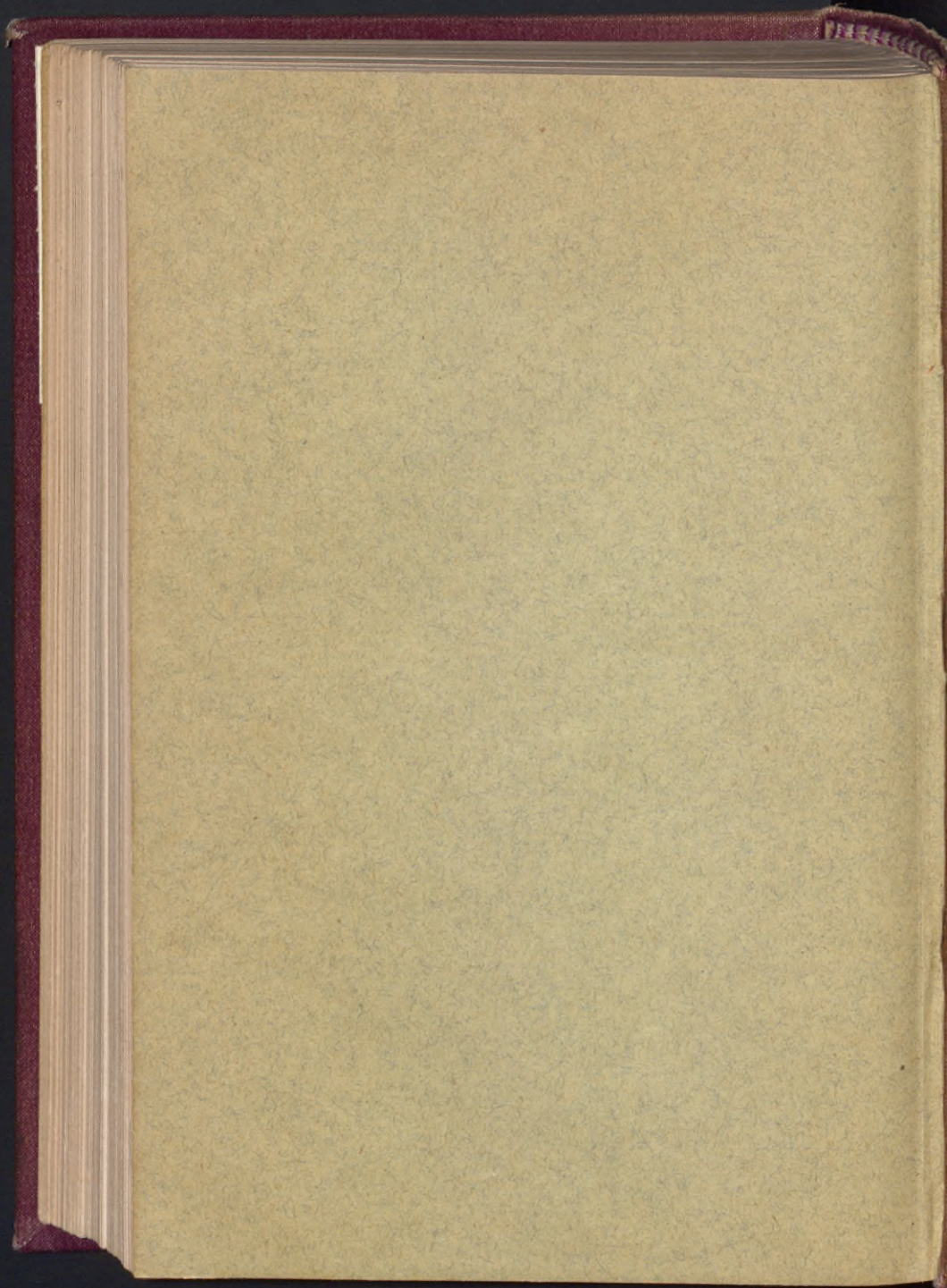
Sid.	73	rad	5	ndfr.	står	<i>oah</i>	läs	<i>och.</i>
"	108	"	8	"	"	<i>östern</i>	"	<i>österns.</i>
"	141	"	7	uppr.	"	<i>kvällen</i>	"	<i>kvällens.</i>
"	146	"	1	"	"	<i>bo</i>	"	<i>ro.</i>
"	156	"	6	ndfr.	"	<i>lifvat</i>	"	<i>lifvet.</i>
"	172	"	3	uppr.	"	<i>han</i>	"	<i>hon.</i>
"	172	"	2	ndfr.	"	<i>den</i>	"	<i>straks.</i>
"	183	"	6	uppr.	"	<i>modrens</i>	"	<i>moderns.</i>
"	216	"	4	ndfr.	"	<i>lik</i>	"	<i>likt.</i>
"	216	"	3	"	"	<i>full</i>	"	<i>fullt.</i>

Anm. Läsaren torde godhetsfullt öfverse någon inkonsekvens som vid det nyaste skrifsättets begagnande då och då insmugit sig oaktadt alt bemödande att vara fullt konsekvent därvidlag.

6000197181

Göteborgs universitetsbibliotek

